

Kansalaispalvelus: asevelvollisuudesta pakkotyöhön

Viime aikoina on herätelty keskustelua kansalaispalvelusta. Vihreän liiton nuoriso- ja opiskelijajärjestö esitti viime keväänä puoluekokouksessa Vihreiden hallitusohjelmatavoitteeksi pakollisen kansalaispalvelusjärjestelmän luomista nykyisen asevelvollisuuden tilalle. Aihe on nostettu kuluvan vuoden aikana esille myös rauhanliikettä lähellä olevissa julkaisuissa pariinkin otteeseen (Rosa Meriläinen ja Johanna Sumuvuori: Kansalaispalvelus - velvollisuudet tasapuolisiksi, Ydin 4/2002; Mikko Metsämäki: Kansalaispalvelus kaikille, Pax 1/2002)

Mikäli olen ajatuskonstruktiota oikein tulkinut, kyseessä olisi nykyisen asevelvollisuuden korvaava yhtä lailla sekä miehiä että naisia koskeva työpalveluvelvollisuus, jonka sisällä asevelvollisuus kuitenkin jäisi elämään: osa kansalaispalvelusvelvollisista suorittaisi sen samankaltaisissa tehtävissä kuin tämän päivän siviilipalvelusmiehet Suomessa, osa kehitysyhteistyö- tai humanitaarisissa tehtävissä ulkomailla ja osa varusmiespalveluksessa. Eri vaihtoehdot olisivat ajatusmallissa tasavertaisessa asemassa toisin kuin nykyisessä asevelvollisuusjärjestelmässä.

Tuon esille muutamia kysymyksiä, jotka eivät silmiini sattuneessa aiheesta käydyssä keskustelussa ole miestäni nousseet tarpeeksi esiin.

► Jatkuu sivulla 3

Puhdas ilma 2002 kritisoi sotaharjoitusta

Sanna Rummakko

Puolustusvoimat järjesti päättyneenä kesänä Pääkaupunkiseudulla jo toisen suursotaharjoituksen parin vuoden sisällä. Tällä kertaa pääteemana oli ilmapuolustus ja harjoituksen nimi sen mukaisesti Ilma 2002. Kuten pari vuotta sitten, järjestettiin tälläkin kertaa sotaharjoitusta kritisoinut rauhanharjoitus, joka sai nimekseen Puhdas ilma 2002.

► Jatkuu sivulla 4

Päävartion katolla liehui heinäkuussa katkaistu kivääri

Panu Tuomela

Heinäkuun 20. päivänä presidentinlinnan päävartion katolla nähtiin tuttu, joskin kyseisessä paikassa ennennäkemättömän ilmestys: katolle oli kiivennyt joku mukanaan katkaistu kivääri-symbolilla varustettu lippu. Kuka tämä mustaan huppariin pukeutunut henkilö on jäänyt toistaiseksi hämärän peittoon. Poliisi otti kiinni ainoastaan nuoren miehen, joka liputtajan pyynnöstä auttoi tämän alas katolta tapahtumasarjan päätteeksi.

Aikaisemmin päivällä päävartion takana järjestettiin Reclaim The Streets -juhlat elävän kaupunkikulttuurin puolesta. Osa paikalla olleista valokuvaajista huomasi onneksi ikuisia myös liputtamistapahtuman. Tapaus toi hieman elävyyttä päävartioon, jonka ulkoinen olemus muuten (näkyvä henkilökunta mukaan lukien) on kovin jäykkä. Tässä mielessä teko oli mainio esimerkki antimilitaristisesta performansista, joskaan ei täyttänyt kaikkia kansalaistotelemattomuuden kriteerejä. (Jos teko olisi ollut kansalaistotelemattomuutta tekijä olisi jättäytynyt lopulta kiinni.)

Käy Irakissa!

Indymedia

Irakin kysymys täytyy nostaa "hiljaisuuden vyöhykkeestä"

Tutkijat tekevät empiiristä työtä, joka perustuu teorioihin ja hypoteeseihin. Journalistien väitetään kuvailevan todellisuutta. Diplomaattien oletetaan tuntevan maita ja niiden politiikkaa,

koska ovat paikan päällä. Länsimaiden suurlähetystöt olivat erityisen tärkeitä kylmän sodan aikana.

Näin ei kuitenkaan ole ollut Irakin tapauksessa. Tavallisesti – sana tarkoittaa sitä, että poikkeuksia on – läntiset tutkijat näyttävät ajattelevan, ettei heidän tarvitse mennä sinne tietääkseen tai vaikuttaakseen oman mielipiteensä tai vaikuttaakseen muiden mielipiteisiin. Journalistit ja heidän päätoimittajansa eivät näytä ajattelevan, että heidän pitäisi mennä paikan päälle ennen kuin kirjoittavat artikkelejaan ja pääkirjoituksiaan. Hallitukset ovat puuttellisesti informoituja, koska monilla mailla ei ole siellä joko edustustoja ollenkaan tai matalan tason edustusto tai ne hoitavat Bagdadin käviesemällä siellä aika ajoin jostakin naapurimaasta.

Näin ei pitäisi olla. Kaikki raportit kertovat, että Bushin hallitus on heltymätön päämäärässään aloittaa laajamittainen sota Irakia vastaan tarkoituksenaan syrjäyttää Saddam Hussein. Jos niin käy, ja tällä hetkellä luulen että niin käy, joudumme mahdollisesti kasvoitusten sanoinkuvaamattomien inhimillisten kärsimysten, joukkomurhan, pakolaiskatastrofin ja nälänhädän – lyhyesti sanottuna täydellisen kaoksen – Irakissa, ennalta-arvaamattomia alueellisia seurauksien, konfliktien länsimaiden sisällä, ehkäpä koalitioiden ja liittokuntien hajoamisen, puhumattakaan pilviin kohoavan öljyn hinnan ja maailmanlaajuisen talouskriisin kanssa.

► Jatkuu sivulla 10

Sivari & Totaali -lehti on Aseistakieltäytyjäliitto ry:n neljästi vuodessa julkaisema antimilitaristinen kulttuurilehti.

ISSN 1235-4406

Tilaukset 13 euroa/vuosi.
Tili LEONIA 800017-750541.
Lehden tilaus sisältyy Aseistakieltäytyjäliiton jäsenmaksuun.

Toimitus: Simo Hellsten (päätoimittaja), Sampsa Oinaala (toimittussihteri), Kaj Raninen, Hans Hellén, Jyrki Lappalainen

Painopaikka: Pyhäjokiseudun kirjapaino SLP oy, Oulainen

Kaikki kiinnostuneet voivat lähettää materiaalia julkaisuamme. Sivari&Totaali ei pysty maksamaan tekijöille palkkioita. Seuraavan numeron deadline on 13. joulukuuta 2002.

Toimitustyön kannalta olisi helpointa, jos juttusi saapuisivat meille levykkeellä tai sähköpostina, mutta otamme toki vastaan myöskin käsin kirjoitettuja hengentuotoksia. Kuvitusta voi lähettää paperilla tai kuvatiedostoina disketillä tai sähköpostilla liitetiedostona.

Me toimituksessa katsomme oikeudeksemme päättää julkaitavista jutuista ja tarvittaessa lyhentää niitä sekä korjata kielioppi- ym. virheitä.

Lehdessä esitetyt artikkelit eivät välttämättä vastaa kaikkien kirjoittajien tai toimituskunnan näkemyksiä. Kukin seisoo omien artikkeliansa takana.

Sivari & Totaali on Aikakauslehtien liitto ry:n sekä kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liiton Kultti ry:n jäsen.

Sivari&Totaali/
Aseistakieltäytyjäliitto ry
Rauhanasema
Veturitori 3
00520 Helsinki

akl@aseistakieltaytyjaliitto.fi
www.aseistakieltaytyjaliitto.fi/st-lehti

Nainen ja sota

Armeijan naiskuva

"Maallisten naisten osa on kärsiä, pelätä ja itkeä", toteaa Suvi-Anne Siimes avauspuhevuorossaan Naisten kaupunki -tapahtumassa 11.5.2002. Puheen aiheena on naisten asema sodassa. Siimeksen mukaan naisille on varattu sodassa uhrin osa. Sotautisoinnissa miehet esitetään sotureina, naiset lastensa ja miestensä kuolemaa itkevinä äiteinä ja vaimoina.

Sotilaan vaimon yhteiskunnallinen arvo ja asema määräytyy hänen miehensä arvon ja aseman mukaan. Hänen katsotaan olevan miehensä apulainen, omista kyvyistään ja työtehtävistään riippumatta. Yhteiskunta ei määrittele sotilaan vaimoa vain suhteessa tiettyyn mieheen, vaan suhteessa kokonaiseen vaikutusvaltaiseen instituutioon ja hänet katsotaan osaksi laitosta, joka on erityisen perusteellisesti maskuliinisten arvojen läpitukenema.

Sotilasjohto yrittää myös täyttää miesvoiman tarpeensa taivuttamalla maansa naiset ajattelemaan itseään, ei ainoastaan kansakunnan väestön, vaan myös sen sotaväen uusintajina. Melkein jokaisessa maassa on sodanjälkeisinä aikoina järjestetty "isänmaallista äitiyttä" ylistäviä kampanjoita. Naiset, joita sodan aikana on innostettu pitämään tehtäväänään maanpuolustuksen tukemista, täytyy sodan jälkimainingeissa saada pitämään itseään ensisijaisesti äiteinä ja näkemään äitiys, kansakunnan uusintaminen, pääasiallisena tehtävänään.

Viisikymmentä ihanaa neitsyttä

Miestenkin rooli sodassa on stereotyyppinen. Lähi-Idän konfliktissa ja WTC:iin kohdistuneissa itsemurhaiskuissa mukana olleiden miesten motiiveja kuitataan median taholta uskonnolla: "Jokaista muslimisotilasta odottaa tai vaassa viisikymmentä ihanaa neitsyttä." Mediassa ei huomioida, että islamin suhtautuminen itsemurhaan on ankan kielteinen ja, että itsemurhaiskuissa käytetään yhä enemmän naisia. Siimeksen mielestä iskujen kuittaaminen taivaallisten neitsyiden houkutuksella on törkeätä miesten esineellistämistä. Samalla neitsytmyyttiin turvautuminen ei selitä mikä saa naiset uhrautumaan. Naisten kohdalla ihanien neitsyiden houkutus tuntuu absurdilta.

Yhtenä syynä siihen, että naisia käytetään yhä enemmän itsemurhaiskuissa sissi- ja terroristijärjestöissä on se, että

naiset herättävät miehiä vähemmän epäilyjä. Toinen ja tärkeämpi syy on kuitenkin se, että naisia pidetään miehiä vähempiarvoisina ja käyttämällä naisia tämällytyypissä tehtävissä miehiä säästyy tärkeämpiin hommiin. Sodassa naisten ja lasten käyttö miesten suojakilpenä on myös yleistynyt.

Naisen asema vapautusarmeijassa

Eritrean kolmekymmentä vuotta kestäneen vapaussodan aikana noin kolmasosa sodassa taistelleista oli naisia. Sodan jälkeen vapautusrintaman joukot nousivat valtaan ja muodostavat tällä hetkellä yhden puolueen hallitusta. Sodan ja vapautusrintaman valtaannousun seurauksena naisten tasa-arvoisuustilanne Eritreassa on kohentunut huomattavasti. Tämä näkyy mm. naisten ympärileikkauksen vähenemisenä ja lapsiavioliittojen kieltämisenä. Ennen sotia naisten uskottiin olevan miehiä heikompia, mutta sodan myötä miehet alkoivat suhtautua naisiin tasavertaisesti. Sodassa miehet ja naiset jakoivat kokemuksia, vaikeuksia, ruokaa ja pesuvälineitä ja sukupuolten välille syntyi uusi tasa-arvoulottuvuus.

Eritrealaisten tarinat sodasta muodostuvat samalla naisten emansipaatiokerptomukseksi. Nuoret naiset suhtautuvat kuitenkin ambivalentisti edellisen sukupolven saavutuksiin. Toisaalta vapautussota on johtanut naisten aseman parantumiseen, toisaalta Eritrea ei tunne sananvapautta, riippumaton tiedonvälitys on kielletty ja kriitikot pelkäävät puhua medialle.

Monet vapautusarmeijan erityispiirteet johtuvat sen luonteesta ei-valtiollisena rakennelmana. Vapautusarmeija taistelee valtion instituutiota vastaan ja sellaisena se tarvitsee sekä uskomusjärjestelmän että hallintokäytännön, jotka kykenevät ottamaan huomattavia riskejä. Armeijan täytyy olla hallinnollisesti

hajautettu, että se voi toimia joustavasti ja näin korvata näille joukoille tyypillisen raskaan aseistuksen puutteen. Tällaisissa olosuhteissa vapautusarmeijat ovat taipuvaisia ottamaan huomioon naisten välittömät tarpeet, eivätkä ne pidä kovinkaan itsepäisesti kiinni sukupuoleen kytkettyvästä erottelusta. Tällöin näyttää avautuvan mahdollisuuksia poistaa sukupuoleen perustuva työnjako ja naisten tarpeiden vähättely, joka on leimallinen piirre valtioiden asevoimissa.

Monesti tasa-arvo on kuitenkin näennäistasa-arvoa josta luovutaan heti kun se ei enää palvele armeijan tarkoituksia. Jos lähtökohtana on, että mies nähdään normina jonka tasolle naisen on noustava ollakseen tasa-arvoinen, kyse ei ole todellisesta tasa-arvoisuudesta. Oikea tasa-arvo merkitsee yhtäläisten oikeuksien saamista molemmille sukupuolille.

Kaikkein vaikutusvaltaisimmat kansalaiset edustavat sotalaitosta ja jotkut tasa-arvon kannattajiksi itsensä mieltävät olettavat, että naisten aseman parantaminen sotalaitoksen sisällä olisi tie naisten aseman parantamiseen koko yhteiskunnassa. Tasa-arvoiseen yhteiskuntajärjestelmään jo itsessään epätasa-arvoinen, tiukasti hierarkkiseen järjestelmään perustuva, sotalaitos ei kuitenkaan sovi.

Siimeksen johtopäätös on, että jos naiset tarttuvat aseisiin, väkivallan määrä vain lisääntyy. "Kun naiset tulevat mukaan konfliktiin, tuhon määrä lisääntyy, mutta tasa-arvo ei." Sen sijaan, että naisista lähdetään tekemään miesten kaltaisia sotasankareita ja naismarttyyreja pitäisi pohtia mitä naiset voivat tehdä rauhan eteen. Tämä toimisi todellisen pohjana myös tasa-arvon rakentamiselle. "Taivaallisista neitsyeistä ei ole rauhanrakentajiksi, mutta maallisista naisista voisi olla."

Jessica Suni

Naisten asepalvelus oli aihe joka puhutteli paljon kymmenen vuotta sitten. 90-luvun puolivälissä saatiin läpi laki joka mahdollistaa naisten vapaaehtoisen asepalveluksen. Alkuhässäkän jälkeen media tuntuu kuitenkin menettäneen kiinnostustaan asiaa kohtaan. Tuoreimmat naisten asepalvelusta koskevat tutkimuksetkin ovat 90-luvun puolivälisiä.

Hallitusmuodon § 75:n mukaan Suomessa sekä miehillä että naisilla on maanpuolustusvelvollisuus. Vain miehillä on kuitenkin asevelvollisuus.

ASEISTAKIELTÄYTYJÄLIITTO RY

AKL on vuonna 1974 perustettu nuorten rauhanjärjestö. Sillä on kaksi roolia: toisaalta se toimii aseistakieltäytyjien etujärjestönä, toisaalta se on kaikille avoin militarismin vastainen järjestö. Sen jäseneksi voivat liittyä ja siinä toimia kaikki iästä tai sukupuolesta riippumatta.

AKL ei usko aseisiin perustuvaan turvallisuuteen. On väärä lähtökohta, että eri valtioiden ja niissä asuvien ihmisten intressit ovat vastakkaiset, että turvallisuus on turvallisuutta toisia valtioita, toisia ihmisiä vastaan. Toisten ihmisten

tappaminen tai siihen valmistautuminen ei luo suojaa todellisia uhkia kuten ympäristöongelmia tai köyhyyttä vastaan. Pikemminkin sota ja asevarustelu pahentavat näitä ongelmia tuhlaamalla niiden ratkaisemiseen kipeästi tarvittavia taloudellisia ja inhimillisiä voimavaroja. Ihmiskunta voi ratkaista olemassaoloaan ja kotiplaneettaansa uhkaavat vaarat vain toimimalla yhdessä.

Aseisiin perustuvan turvallisuuden sijasta AKL haluaa omalta pieneltä osaltaan olla rakentamassa

maailmaa, jossa vallitsee todellinen turvallisuus. Turvallisuus, joka ei perustu aseisiin, vaan siihen, ettei kukaan enää tarvitse aseita. AKL:n toiminnan pohjana on kansainvälinen sodanvastustajien julistus: "Sota on rikos ihmiskuntaa vastaan. Siksi olen päättänyt olla tukematta minkäänlaista sotaa ja työskennellä sotien kaikkien syiden poistamiseksi". AKL näkee sotien syinä ihmisten välisen epätasa-arvon ja todellisten vaikutusmahdollisuuksien puutteen. Toisin sanoen se näkee sotien syynä rakenteellisen väkivallan,

joka puolestaan luo väkivaltaisia rakenteita - armeijoita. Paitsi että armeijat ovat tulosta rakenteellisesta väkivallasta, ne myös ylläpitävät sitä. Sen takia pidemmekin aseistakieltäytymistä ja antimilitarista toimintaa tärkeänä osana taistelussa oikeudenmukaisemman maailman puolesta.

Aseistakieltäytyjäliitto toimii siviilipalveluksen kehittämiseksi niin, että aseistakieltäytymisestä tulee varteenotettava vaihtoehto yhä useammalle asevelvolliselle, ja tukee totaalkieläytymistä.

Kansalaispalvelus: asevelvollisuudesta pakkotyöhön

Jatkoa etusivulta...

Kuka kansalaispalvelusta tarvitsee?

Mieltittäessä kansalaispalvelusjärjestelmän luomista ensisijainen kysymys lienee: kuka sellaista tarvitsee? Pohdinat sukupuolten yhtäläisistä velvollisuuksista, kansalaisten oikeuksien ja velvollisuuksien yhteenkietoutumisesta tms. ovat tämän rinnalla toissijaisia: mieltittäessä uusien yhteiskunnallisten velvollisuuksien asettamista ensimmäisenä pitäisi luullakseni miettiä, ovatko ne yhteiskunnan kannalta tarkoituksenmukaisia. Mikäli eivät ole, kysymyksessä on velvollisuuksien asettaminen niiden itsensä vuoksi, mikä ainakin allekirjoittaneesta tuntuu varsin kummalliselta ajatukselta. Asiaa on tietysti arvioitava myös yksilön kannalta: onko kyseinen velvoite kansalaiselle kohtuullinen.

Toissijaista on myös kysyä, merkitsisikö nykyisen asevelvollisuuden korvaaminen kansalaispalveluksella, jossa kaikki palvelumuodot ovat tasarvoisia, edistysaskelta antimilitarismiin tai pasifismin kannalta. Viimeisten kymmenen vuoden aikana tapahtuneen kehityksen perusteella asevelvollisuus näyttäisi väistyvältä instituutiolta: lähes kaikissa länsi-Euroopan maissa siitä on joko jo luovuttu, päätetty luopua lähitulevaisuudessa tai sen sisältöä on muutettu vähentämällä palvelukseen kutsuttavien osuutta ikäluokasta. Myös Suomessa puolustushallinto on jo pitkään kaikessa hiljaisuudessa laatinut suunnitelmia asevelvollisuusjärjestelmän uudistamisesta. Kysymys on mielestäni ensisijaisesti siitä, onko perusteltua luoda aurinkonlaskuaan kohti kulkevan asevelvollisuuden tilalle ylipäätään mitään uutta järjestelmää.

Kansalaispalveluksen tarkoituksenmukaisuuden puolesta esitetystä argumenteista nähdäkseen keskeisimmät kuuluvat suurinpiirtein seuraavasti: "kansalaispalvelus olisi piristysruiske julkiselle sektorille ja kansalaisjärjestöille", "hoitoala tarvitsee työvoimaa suurten ikäluokkien vanhetessa" ja "kansalaispalvelus tukee solidaarisuutta ja yhteisöllisyyttä".

On tietysti erittäin vaikea arvioida, millä tavalla kansalaispalvelus toteuttaisi näitä tavoitteita, koska samankaltaista järjestelmää ei ole kokeiltu missään Suomea muistuttavassa yhteiskunnassa. Ehkäpä jonkunlaista osviittaa antaa yritys arvioida millä tavalla järjestelmä, joka kansalaispalveluksella olisi tarkoitus korvata, on niitä edistänyt.

Nykyinen siviilipalvelusjärjestelmä tuottaa vuosittain parituhatta miestä vuosittain samankaltaisiin tehtäviin ja samoille yhteiskunnan sektoreille, joilla valtaosa kansalaispalvelijoistakin todennäköisesti suorittaisi velvollisuutensa. Lähes jokainen siviilipalveluksesta minkäänlaisia kokemuksia hankkinut tietää, että järjestelmässä on suuria ongelmia: palvelupaikkoja on liian vähän, monet niistä laiminlyövät velvoitteitaan sivareitaan kohtaan, palvelus on palvelupaikoissa usein kehnosti organisoitua jne. Ensimmäinen avoimeksi jäävä kysymys kuuluukin, miten luotaisiin toimiva järjestelmä usean kymmenen tuhannen kansalaispalvelijan mielekkääksi palveluttamiseksi vuosittain (ja kenellä olisi siihen intressejä), kun sellainen ei ole onnistunut parin tuhannen sivarinakaan kohdalla?

AKL-arkisto

Olisiko kansalaispalveluksesta sitten ratkaisuksi työvoimapulaan? Vaikka suomalaisia työmarkkinoita on viimeisten reilun kymmenen vuoden aikana leimannut pikemminkin pysyvä massatyöttömyys kuin työvoimapula, hoitoala ja muutkin julkiset palvelut tarvitsivat tietysti lisää työvoimaa jo nyt. Tämä ei ole kuitenkaan seurausta ensisijaisesti työvoimapulasta, vaan riittämättämistä rahoituksesta. Terveystieteiden ja muiden julkisten palveluiden käyttäjillä on luonnollisesti oikeus saada palvelunsa ammattitaitoiselta työvoimalta. Ja tällaista kansalaispalvelusjärjestelmää ei tuottaisi: kansalaispalvelus ilmeisesti suoritettaisiin suurinpiirtein samanikäisenä kuin nykyinen asevelvollisuuspalvelus, jolloin valtaosalla sen suorittajista ei olisi ammatillista koulutusta ja vain vähän tai ei ollenkaan työkokemusta. Vaikka kansalaispalveluksen tarkoitus ei olisikaan korvata ammattitaitoista työvoimaa, käytännössä on vaikea nähdä kuinka se voisi olla tekemättä sitä tilanteessa, jossa resurssipulan riuduttamien julkisten palvelujen käyttöön tulisi yhtäkkiä tuhatpäisün joukko kansalaispalvelijoita.

Olisiko kansalaispalvelus aitten piristysruiske kansalaisyhteiskunnalle? Taas vertailukohdaksi voidaan paremman puutteessa ottaa nykyinen siviilipalvelusjärjestelmä. Sivarin suorittaminen yleishyödyllisissä yksityisoikeudellisissa yhteisöissä tuli mahdolliseksi jo yli kymmenen vuotta sitten. Käsilläni ei ole uusia tilastoja, mutta epäilisin että tällä hetkellä yksityisellä sektorilla palvelee korkeintaan parisataa sivaria - heistä valtaosa yksityisissä sosiaali- ja terveydenhoitolan laitoksissa. Kansalaispalveluksen myötä vastaavia tehtäviä tulisi järjestää useille tuhansille. On tietysti aivan selvää, että vaikkapa järjestötoiminnassa löytyisi paljon tekemättä jäävää työtä. Sen sijaan epäilen, kuinka suuri osa tästä työstä voidaan tai on mielekkästä teettää ihmisillä, jotka ovat käytettävissä muutaman kuukauden ja

joiden motiivi ei ole halu vaikuttaa maailmaan, auttaa lähimmäisiä tms., vaan valtion (sanktioiden uhalla?) asettama pakko.

Varsin epäilevästi suhtautuisin myös ajatukseen, että solidaarisuuden tai yhteisöllisyyden kaltaisia arvoja on ylipäätään mahdollista edistää pakoilla ja velvollisuuksilla. Tässäkin kohdassa voi tietysti heittää ilmaan kysymyksen, kuinka hyvin olemassaoleva pakollinen palvelusjärjestelmä käytännössä edistää niitä ja ovatko ne tällä hetkellä suosittuimpia sen kohteeksi joutuvan miespuolisen väestönosan keskuudessa?

Kuka maksaa?

Kansalaispalvelus ei luonnollisesti tuottaisi ilmaista työvoimaa: vaikkei palvelijoille maksettaisikaan palkkaa, heidän tulee silti asua, syödä, vaatettaa itsensä, hoitaa terveyttään, virkistäytyä jne. palveluksen aikana. Näistä kustannuksista huolehtiminen voidaan määrätä kullekin palvelupaikalle, kuten tällä hetkellä sivarissa, tai ne voidaan asettaa valtion maksettavaksi. Ensinmainittu malli ei tuota tarpeeksi palvelupaikkoja edes nykyisen siviilipalveluksen tarpeisiin, joten käytännössä kysymykseen tulisi vain jälkimmäinen.

Kuinka paljon kansalaispalvelus tällöin maksaisi? Mikäli kansalaispalvelijoiden taloudelliset oikeudet olisivat samalla tasolla kuin tällä hetkellä siviilipalvelusmiesten ja palveluksen kesto olisi sama kuin nykyinen perusvarusmiespalvelus (6 kk), yhden kansalaispalvelijan ylläpitäminen palveluksen aikana maksaisi arviolta 3.000-5.000 euroa. Mikäli siviililuontoisen palveluksen suorittaisi vuosittain vaikkapa 40.000 henkeä, tämä maksisi maksaisi valtiolle laskutoimituksen perusteella 120-200 miljoonaa euroa. Lukuun on tietysti lisättävä järjestelmän hallinnoimisen ja ylläpitämisen aiheuttamat kulut. Kansalaispalvelus tulisi tällöin maksamaan suurin piirtein saman verran kuin vaikkapa tuomiois-

tuinlaitoksen ylläpitäminen. Uskaltaisin epäillä, että kansalaispalvelukseen ylläpitämiseen tarvittavat voimavarat voitaisiin käyttää myös huomattavasti tehokkaammin kansalaisten hyvinvointia edistävillä tavoilla.

Kansalaispalvelus
ihmisoikeuskysymyksenä

Suomea sitovan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 4. artikla (orjuuden ja pakkotyön kielto) toteaa, ettei "ketään saa vaatia tekemään pakkotyötä tai muuta pakollista työtä". Poikkeuksen muodostavat vapausrangaistuksen aikana määrätty työ, poikkeusaikoina voimaanastuvat määräykset, asevelvollisuus ja sen vaihtoehdoksi luodut siviililuontoiset palvelujärjestelmät sekä "yleisiin kansalaisvelvollisuuksiin kuuluva työ tai palvelus".

En ole pätevä arvioimaan, voitaisiinko kansalaispalvelusjärjestelmä ehkä mahdollistaa kahden viimeksimainitun poikkeaman sisälle. Kovin todennäköiseltä se ei välttämättä tuntuisi: kysymyksessähän ei olisi asevelvollisuus, vaan sen korvaava uusi järjestelmä, joka koskisi yli kaksinkertaista ihmismäärää nykyiseen asevelvollisuuteen verrattuna. Se merkitsisi myös "kansalaisvelvollisuutta", jollaista ei aikaisemmin ole ollut Suomessa eikä muissakaan ihmisoikeussopimuksen allekirjoittajamaissa.

Suomalainen kansalaispalvelus olisikin varsin uniikki ilmiö, mikäli vertailukohdaksi otetaan tätä muistuttavat yhteiskunnat. Asevelvollisuudesta luopuneissa länsi-Euroopan maissa sen tilalle ei ole luotu mitään uutta palvelusvelvollisuutta. Poikkeuksen muodostaa Ranska, jossa asevelvollisuudesta luovuttaessa säädettiin sekä nuoria miehiä että naisia koskeva velvollisuus osallistua pakolliselle "kansalaiskursseille". Siinä on kuitenkin todellakin kysymys kurssista, ei työpalveluksesta, ja se kestää vain yhden päivän. Ainutlaatuisuus pätee kuitenkin vain vertailussa Suomea muistuttaviin yhteiskuntiin: itsessään valtion organisoimat pakkotyöjärjestelmät lienevät jokseenkin yhtä vanha ilmiö kuin valtio itsekin - esimerkiksi löytyy muinaisen Egyptin pyramidinrakennuksesta Hitlerin Saksan kautta Pol Potin Kambodzhaan.

Entä vapaaehtoinen
kansalaispalvelus?

Edellä esitetyn pohdinnan lähtökohtana on ollut, että kansalaispalvelusjärjestelmä olisi kaikille pakollinen. Entäpä jos se olisikin vapaaehtoinen? Tällöin kysymyksessä olisi kai jonkunlainen valtion organisoima (ilmeisesti myös kustantama) vapaaehtoispalvelu. Tässä ei sinänsä olisi mitään vikaa. En kuitenkaan äkkiä näe sillekään tarvetta: järjestelmiä, joiden puitteissa nuoret pystyvät löytämään itselleen mielekkästä työtä kolmannelta sektorilta valtion turvatussa samalla heidän perustoimeentulonsa, on olemassa jo nyt. Esimerkiksi Aseistakieltäytyjäliitto on käyttänyt työharjoittelun kautta hankittua työvoimaa lähes keskeytyksettä jo vuodesta -97 alkaen.

Kaj Raninen

Puhdas ilma 2002 kritisoi sotaharjoitusta - Tapahtumia riitti viikon jokaiselle päivälle

Jatkoa etusivulta...

Rauhanharjoitus sujui pitkälti vuonna 2000 järjestetyn Ahmatti 2000 -rauhanharjoituksen ohjelmaa noudattellen. Sotaharjoituksessa sen sijaan pisti silmään ennennäkemätön panostus mediatyöhön. Ehkä edellisen rauhanharjoituksen saamasta runsaasta positiivisesta julkisuudesta pelästyneenä puolustusvoimat oli palkannut sotaharjoituksen julkisuuskuvaaja kiillottamaan kymmeniä toimittajia. Sotatunnelmaa lietsoivat myös mediaopiskelijoiden taajuuden vallannut sotaharjoitusradio ja suuri yleisötapahtuma, johon oli koottu eri aselajeja esittelemään toimintaansa.

Tällä kertaa rauhanharjoituksen organisoinnista päävastuun otti itselleen Helsingin Sadankomitea. Järjestelyihin osallistuivat myös Rauhanliitto, Aseistakieltäytyjäliitto, Itä-Helsingin Ruokaa ei aseita -ryhmä ja Suomen rauhanpuolustajat.

Rauhanharjoitus alkoi maanantaina 3. kesäkuuta vesisotaleikillä ja kulkueella, joka pitkälti tauolta palanneen Antimilitaristisen torvisoittokunnan tahdittamana marssi kaupungin halki. Seuraavana päivänä oli vuorossa YK:n julistaman hyökkäyksen uhreiksi joutuneiden lasten muistopäivän kunniaksi järjestetty perhetapahtuma ja Sotilassaaret stadilaisille -kampanjan avaus. Keskiviikkona marssimalla osoitettiin solidaarisuutta palestinalaisille.

Torstaina puolustusvoimien yleisötilaisuuteen vastattiin kansalaistottemattomuudella. Muurinmurtajat-ryhmä nosti Mäntymäen kentällä järjestetyn tilaisuuden esiintymislavan taakse pystyyn suuren banderollin, jossa luki "Ei leikitä sotaa verorahoilla". Pari tuntia jatkunut banderollitempaukset päättyi ampumisnäytökseen, jonka vaara-alueella mielenosoittajien väitettiin olevan. Yhteistyöstä virkavallan kanssa kieltäy-

Kalle Kallio

tyneet mielenosoittajat banderolleineen poistettiin lopulta paikalta poliisivoimin. He ovat tehneet tapauksesta eduskunnan oikeusasiamiehelle kantelun, koska vaara-alueita ei oltu lainkaan merkitty maastoon.

Perjantaina Rauhanasemalla järjestetyissä bileissä näki päivänvalon

Antimilitaristiset sisaret -järjestö, jonka perustamisesta enemmän ohessa. Lauantaina oli tarjolla ilmaista kasvisruokaa Vuosaareissa järjestetyssä Ruokaa ei aseita -tapahtumassa. Rauhanharjoitus päättyi sunnuntaina 9.6., kun Mannerheimin patsaan juurelle rakennettiin kukista suuri rauhanmerkki.

Odotukset eivät täyttyneet

Rauhanharjoitus kritisoi Suomen puolustusbudjettia, jonka uusista korotuksista sovittiin taas viime talvena. Suomen sotilasmenot ovat kasvaneet rajusti viimeisen viidentoista vuoden ajan, vaikka kehitys Länsi-Euroopassa on kylmän sodan päätyttyä ollut päinvastainen.

Rauhanharjoituksella haluttiin muistuttaa, että suomalaisten turvallisuutta ei voida kohentaa varautumalla kuvitteellisiin sotilaallisiin iskuihin. Sotaleikkien sijaan tulisi puuttua Suomea uhkaaviin globaaleihin ongelmiin, kuten ympäristön tilaan ja maailman epätasa-arvoitumiseen. Rauhanjärjestöt vaativat myös miinanraivauksen, rauhanturvauksen ja konfliktien jälkeisen jälleenrakentamisen entistä suurempaa painottamista turvallisuuspolitiikassamme.

Valitettavasti harjoitus jäi edeltäjänsä Ahmatti 2000:a vaisummaksi. Heikosta ennakkotiedotuksesta johtuen mielenosoitusten ja tempausten osanottajamäärät eivät täyttäneet odotuksia, eikä mediakaan jaksanut vuoden 2000 tapaan kiinnostua kampanjasta, vaikka joitakin hyviä reportaaseja syntyi.

Rauhanjärjestöillä onkin edessään haaste. Mikäli kesällä nähty kehitys jatkuu, lisää puolustusvoimat varmasti jatkossakin vettä tiedotusmyllyynsä pyrkien entistä suuremmin ottamaan haltuunsa tiedonvälityksen. Jos rauhanharjoituksia aiotaan suursotaharjoitusten yhteydessä jatkaa, täytyy niitä kyetä uudistamaan. Myös rauhanjärjestöiltä vaaditaan tulevaisuudessa entistä intensiivisempää tiedotusta ja entistä kekseliämpiä ja näkyvämpiä tempauksia tiedotusvälineiden katseiden kääntämiseksi pois väkivaltakoneiston propagandavirrasta.

Samps Oinaala

Ei pelkkää pullaa ja silmäniloa

Koska sotiminen on niin vaikeata, sotilaille on olemassa kaikenlaisia tukijärjestöjä. Äidillisyyttä ja munkkeja on jo jatkosodasta lähtien tarjonnut sotilaskotisisariksi itseään kutsuva liike. Pasifistien puolella vastaavanlaisia järjestelyjä ei ole esiintynyt.

"Mietin kyllä miten pojat ovat pärjänneet ilman meitä", sanoo antimilitaristinen sisar Roosa ja pudistaa päätään. Hän on yksi Antimilitarististen sisarten neljästä perustajajäsenestä. Antimilitaristiset sisaret -liike teki läpimurtonsa perjantaina 7.6. Rauhanasemalla järjestettyjen Ilmatorjunta -bileiden yhteydessä ja kaikki neljä sisarta vakuuttavat kuin yhdestä suusta, että tämä ei jää viimeiseksi kerraksi.

"Perjantaksi leivottiin kaikkiaan 51,4 aseistakieltäytyjien terveyttä edistävää spelttisämpylää ja aikaa kului lähes kaksi tuntia ja neljäkymmentäkuusi minuuttia", raportoi sisar Eeva. Soijaklönttipadalla ruokittiin 23 nälkäistä rauhanmiestä.

Toisin kuin militaristiset edelläkävijänsä Antimilitarististen sisarten ei ole

tarkoitus tarjota pelkkää pullaa ja silmäniloa ja näin ollen tukea armeijoidenkin ylläpitämää sovinnista naiskuva. Luvassa on sen sijaan asiantuntemuksella valmistettua vegaaniruokaa ja feminististä näkökulmaa rauhanhankymyksiin.

"Me olemme ehkä pieniä, mutta meitä on paljon", sisar Liisa toteaa kryptinen hymy huulillaan. Hän kiirehtii lisäämään, ettei tekijöitä tosin koskaan ole liikaa ja lähes yksinään sisaret toivottavat kaikki tervetulleiksi mukaan antimilitaristiseen tukitoimintaan.

"Kevääksi ollaan kaavailtu sivarisolidaarisuuspaitojen painattamista. Paidat tulevat olemaan väriltään pinkkejä, etupuolella teksti Armeijaa käymätön pojista tykkäävä pitkätukka, selkäpuolella Antimilitaristiset sisaret -nimi ja -logo", sisar Jessica valoittaa sisarten tulevaa toimintaa.

Sisar L ja Sisar J

Kalle Kallio

"Ajattele ennen kuin otat asennon!" -juliste hämmensi päättäneenä kesänä monia näyttelyvieraita Lapualla. Hakkapeliittoja, jääkäri-liikettä, Viron itsenäistymissodan vapaaehtoisia, Waffen SS-miehiä ja rauhanturvajoukkoja esitelleiden osastojen jälkeen odotti Suomalais-soturit vierailta mailla -näyttelyn lopussa rauhanliikkeen vitriini, joka esitteli aseistakieltäytymisen ja rauhan työn historiaa vuosien varrelta. Sadankomitean ja Aseistakieltäytyjäliiton kokoamaa vitriiniä reunustivat taulut ja banderollit. "Free Soup for the Revolution" -luki Lapuan patruunatehtaan kattoon ripustetussa kankaassa.

Samps Oinaala

War Resisters' Internationalin triennaali, Dublin 3.-11.8.

Stories and Strategies – Nonviolent Resistance and Social Change

Elokuun alussa piti Dublin City Universityn tiloissa kolmivuotiskokouksensa War Resisters' International (WRI), kansainvälinen antimilitaristinen järjestö, jonka osasto AKL on. Tapahtuma keräsi yhteen satoja rauhanaktivisteja ympäri maailmaa, siitähän huolimatta että yli sadalta evättiin viisumi Irlantiin. Suomesta olin ainoa osallistuja.

Sääntömääräisiä asioita kokouksessa oli talousarvion ja vuosikertomuksen läpikäyminen ja uuden neuvoston (council, vuosittain kokoontuva hallituksen vastine) valitseminen. Jokaisella osastolla on oikeus yhteen edustajaan WRI:n neuvostossa ja minut on valittu AKL:n edustajaksi.

Virallista kokousta kuitenkin edelsi viisipäiväinen seminaari, jonka aiheena oli tarinoiden merkitys väkivallattomassa vastarinnassa ja sosiaaliseen muutokseen pyrkimisessä. Seminaarin aikana järjestettiin suurien paneelikeskustelujen lisäksi kymmeniä työryhmiä useista eri aiheista kuten väkivallattomuuden perusteet, terrorismin vastainen sota, äänestymekanismit, militarismi Israelilaisessa mainonnassa... Lisäksi järjestettiin kahdeksan laajempaa teemaaryhmää, joista itse osallistuin totuuskomissioita, traumaa ja anteeksiantamista käsittelevään ryhmään. Toimin myös valokuvaajana

Simo Hellsten

seminaarin päivittäisessä uutislehdessä. Varsin työntäyteinen viikko siis, mutta myös innoittava ja opettavainen.

Moni WRI:n veteraani kritisoi tämänkertaista triennaalia ja sen toiminnalleen tuomaa hyötyä, mutta AKL:n näkökulmasta tapahtuma oli onnistunut. Yhteydenpito muihin an-

timilitaristisiin järjestöihin on tärkeää ja Dublinissa luodut henkilökohtaiset kontaktit edesauttavat yhteistyötä merkittävästi.

Simo Hellsten

Syksyn kulttuuritarjontaa

Simo Hellsten

La 30.11.

Katurock paahtoa! Muutamien ystävällisten rockbändien järkkäämä AKL-tukikeikka Helsingin Stella Star Clubissa (Sturenkatu 27). Bändit ilmoitetaan tarkemmin myöhemmin.

La 28.12.

Speciaali punk-keikka Helsingissä AKL:n tueksi Wasted, Juggling Jugulars, Endstand, Hero Dishonest... -S-

Simo Hellsten

Simo Hellsten

Kutsu liittokokoukseen:

Aseistakieltäytyjäliiton sääntömääräinen syysliittokokous järjestetään tänä vuonna Helsingissä 2. marraskuuta. Kokous pidetään Uuden ylioppilastalon Mannerheim-salissa (Mannerheimintie 5A, ylin kerros). Kokous alkaa klo 14.00. Esillä ovat sääntömääräiset asiat (vuoden 2003 toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä hallituksen vaali erovuoroisten osalta) sekä tietysti keskustelua ajankohteisista ja tärkeistä asioista.

A World of Nonviolence -seminaari, Belfast 12. elokuuta

AKL oli kesällä edustettuna myös Pohjois-Irlannissa. Belfastissa järjestettiin väkivallattomuutta käsittelevä pieni seminaari, jossa ulkomaalaiset kertoivat paikallisille aktivisteille kokemuksistaan ja päinvastoin.

Seminaarissa käsiteltiin Chilen aseistakieltäytyjätilannetta, Bomspotting-kampanjaa, Etelä-Afrikan rauhanliikettä ja muuta Afrikkaa sekä luonnollisesti Pohjois-Irlantia. Ohjelmassa oli myös Short Strandin katolilaisalueelle, joka on yksi tasavaltalaisten ja lojalistien konfliktissa pahiten kärsineistä alueista.

Vaikka Belfast on rauhoittunut viime vuosina on eri ryhmittymien välinen vastakkainasettelu silmiinpistävä. Asuinalueiden välille rakennetaan korkeita aitoja väkivallan vähentämisen toivossa, mutta pitkäaikaisen ratkaisun voi tuoda vain, jos katolilaiset ja protestantit

Simo Hellsten

oppivat elämään yhdessä. Seka-asutusalueiden määrä onkin jatkuvasti lisääntynyt ja toivo rauhasta vahvistunut.

Aseistariisuntaleiri maalasi Trident-sukellusveneen

Elokuun kaksiviikkoinen Trident Ploughshares -aseistariisuntaleiri Couplortissa, Skotlannissa onnistui jälleen häiritsemään maailman tappavimpien aseiden, neljän Trident-ydinohjuksilla varustetun Victory-luokan ydinsukellusveneen käyttöä.

Menestyksekkäimmässä tempauksessa Gillian Sloan ja Dave Rolstone onnistuivat ohittamaan tukikohdan vartijat ja uimaan yhden niistä, HMS Vigilantin viereen sekä kirjoittamaan sen kylkeen spraymaalilla "vile", halpamainen. Kaikkiaan leirin aikana tehtiin yhteensä 55 pidätystä ihmisten pyrkiessä estämään liikenteen toiseen alueen kahdesta Trident-tukikohtasta tai tunkeutuessa niiden sisään. Kansalaistottelemattomuuteen osallistui väkeä 15-75 vuoden ikähaarilta.

Vaikka leiri onkin ohi Tridentien vastainen kampanjointi ei kuitenkaan jatkunut.

"Me puramme nyt leirin, mutta tämä on kaikkea muuta kuin loppu meidän aktiiviselle Tridentien vastustamisellemme. Me emme ehkä enää asu suoraan tukikohdan vieressä, mutta jokainen meistä vie vastarinnan hengen takaisin omiin yhteisöihimme ja jatkamme aseistariisuntatyötä", totesi Gillian Sloan leirin päätteeksi. Leirin aikana suunniteltiinkin jo tulevaa toimintaa. Seuraava suuri tapahtuma on luvassa 22. huhtikuuta, kun sadat ydinaseiden vastustajat pyrkivät kansalaisitottelemattomuuden keinoin pysäyttämään sukellusvenetukikohdan toiminnan päiväksi.

Trident-sukellusveneitä huolletaan Faslanesissä Clyden tukikohdassa ja niiden ydinarsenaali on sijoitettu lähistölle RNAD Couplortiin. Vähintään yksi sukellusveneistä on jatkuvasti jossain maailman merillä hyökkäysvalmiudessa.

Helsingin Ruokaa ei aseita –työleiri jakoi yli tuhat ruoka-annosta

Helsingissä kesällä 2001 menestyksekkäästi järjestetty kansainvälinen Ruokaa ei aseita –työleiri sai tänä vuonna jatkoa. Heinäkuun loppupuolella järjestetylle toiselle Ruokaa ei aseita –työleirille saapui viimevuotiseen tapaan vapaaehtoistyöntekijöitä eri puolilta Eurooppaa – kaikkiaan kahdeksasta maasta. Ulkomaalaisten lisäksi Helsingin Ruokaa ei aseita –ryhmän, Aseistakieltäytyjäliitto ry:n ja Kansainvälinen vapaaehtoistyö ry:n järjestämällä kaksiviikkoisella leirillä puuhasteli saman verran suomalaisia.

Työleirin alkupäivinä perehdyttiin Ruokaa ei aseita –ideologiaan ja toiminnan taustoihin. Leirin aikana keskusteltiin myös kasvissyönnistä ja pohdittiin väkivallan syitä ja seurauksia esimerkitapausten avulla. Kaupunkiin leiriläiset loivat silmäyksen pokupyörien päältä. Kierroksen varrelta oppaina toimineet leiri-isännät löysivät paljon muistoja: ”Tuolla vallattiin sotilassaari, tuolla järjestettiin banderollitempauksia, tuolta lähti liikkeelle kulkue...” Vapaaehtoistyöntekijöiden vapaapäivä vierähti samalle päivälle sattuneen suuren kadunvaltaustapahtuman merkeissä.

Ruokaa leirin aikana jaettiin viisi kertaa. Kontulassa, Malmilla, Itäkes-

Simo Heilsten

kuksessa, Herttoniemessä ja Hakaniemessä järjestetyissä tapahtumissa ruoka-annoksia päätyi ihmisten vatsoja täyttämään yli tuhat. Leirin päätteeksi nähtiin Suomen kaikkien aikojen suurin

Ruokaa ei aseita –tapahtuma, kun soijarisotto houkutti kuukausittaisista ruoanjakotapahtumista tutulle torille jopa 400 nälkäistä. Ajoittain kymmenien metrien mittaiseksi venyneen jonon etenemistä

säesti leiriläisten musikaalinen teratteriesitys, jossa Beatles-klassikot olivat saaneet uuden modon.

Valtaosa leiriläisistä jatkoi hyvin sdujunutta yhteiseloja Karjaalla järjestyllä Faces-etnofestivaalilla.

Työleiri kritisoi tähtitieteellisten rahasummien käyttämistä aseisiin ja väkivaltakoneistojen ylläpitoon tilanteessa, jossa lukemattomilla ihmisillä ei ole mahdollisuuksia edes perustarpeidensa tyydyttämiseen. Todellisina turvallisuuden uhkina leirin järjestäjät pitävät maailmanlaajuisia ympäristö-, sosiaalisia ja taloudellisia ongelmia, joiden ratkaiseminen on mahdollista vain ihmisten yhteistyöllä, ei vastakkainasettelulla. Paitsi että sotilaallinen turvallisuusajattelu on lähtökohdiltaan vastakkainen todellisten ongelmien ratkaisemisen vaatiman ajattelumallin kanssa, se merkitsee myös niiden korjaamiseen kipeästi kaivattavien taloudellisten ja inhimillisten voimavarojen järjetöntä tuhlaamista.

Sampsa Oinaala

Food Not Bombs –leiri Rhedenissä 24 – 26.5 2002

Arnhemissa paistaa aurinko. Takana on liftimatka Helsingistä Turkuun ja laivalla ylitetyn meren jälkeen edelleen Tukholmasta Lingköpingiin, josta pääsin järjestetyllä autokyydillä Alankomaihin. Täällä järjestetään viikonlopun mittainen Food Not Bombs –leiri.

Leirin aluksi käydään hakemassa viikonloppuna käytettävät ruokatarvikkeet pienistä ulkomaalaisten pitämistä puodeista, ”turkkikaupoista”. Arnhemin Food Not Bombs –ryhmä edustaa ruuanhankinnan suhteen muitakin hollantilaisryhmiä. Tavallisista kaupoista ruokaa ei heru, mutta ulkomaalaiset antavat mielellään minkä pystyvät. En voi olla kytkemättä tätä ajatuksissani Alankomaissa vallitsevaan oikeistolaismenteliteettiin. Tämä on niitä maita joissa roskistakin ollaan niin mustasukkaisia, että biojäteastioihin pistetään valkaisuainetta dykkareiden karkottamiseksi.

Suomeen verrattuna ruuanhaku-prosessi on toisaalta vaivattomampaa, toisaalta raskaampaa. Hollannissa kaikki kaupungit rakentuvat samalla tapaa kävelykeskustan ympärille ja niinpä kätevin kuljetusväline lahjoitusruuille on polkupyörä. Jokaisella FNB –ryhmällä on oma tavarankuljetusta varten tarkoitettu polkupyörä, jonka etupuolella on peräkärryn kokoinen kuljetuslaatikko. Itse en tule kokeilleeksi, mutta täyteen lastatun kuljetuspyörän polkeminen näyttää raskaalta. Etäisyydet ovat lyhyitä eikä bensakuluista saatikka sitten autoista ja ajokortillisista henkilöistä tarvitse huolehtia, mutta epävakaa hollantilainen sää yllättävine kaatosateineen voi tehdä ruoanhakureissusta varsin haasteellisen.

Kaupungilla pyöriessämme paikalliset esittelevät minulle paikkoja. Arnhem tuntuu olevan vallattu taloja täynnä. Pistäydymme squatissa joka aikoinaan on toiminut nunnaluostarina, mutta jo parikymmenen vuoden ajan majoittanut perheellisiä talonvaltaajia. Samaisen

Elina Ojanperä

squatin yhteyteen rakennetussa baarissa Arnhemin FNB –ryhmä kokkaillee.

Varsinainen Food Not Bombs –leiri pidetään vallatussa talossa Rhedenissä, pienessä kaupungissa kymmenisen kilometrin päässä Arnhemista. Concrete Jungleksi ristitty rakennus on alunperin toiminut metsäalan oppilaitoksena. Nykyään ylimmässä kerroksessa asuu joitakin ihmisiä muiden tilojen ollessa vapaita tapahtumien ja keikkojen järjestämistä varten. Lämmitys ei toimi, mutta tähän vuodenaikaan siitä ei ole haittaa. Viikonlopun saamme pärjätä myös ilman suihkua, sähköä ja lämmintä vettä. Sisävesiä kuitenkin löytyy ja kynttilänvalaistus luo oman tunnelmansa.

Osanottajia leirillä on viitisenkymmentä – niiden joukossa neljä suomalaista lifтарыttöä. Leiriltä löytyy myös pari ruotsalaistyttöä ja -poika. Iso-Britanniassa on yhden miehen edustus ja leirin kaukaisin tulija on kanadalainen Hannah, joka tosin opiskelee Irlannissa. Loput ovat hollantilaisia. Leiri on siis

pikemminkin hollantilaisryhmien tapaaminen kuin varsinaisesti kansainvälinen Food Not Bombs –leiri. Ulkomaalaisten läsnäolo tuo kuitenkin oman lisänsä leirin ilmapiiriin ja meistä ollaan aidosti innostuneita. Puhuessani vallitsee lähes harras hiljaisuus.

Seuraava päivä sujuu työryhmien merkeissä. Tarjolla on kolme eri vaihtoehtoa: paitojen painatus ja bandistenteko, juridisia kysymyksiä koskeva työpaja ja world meal –työpaja. Paitojen teko osoittautuu suosituimmaksi ryhmäksi. Paitoihin, essuihin ja kangaspaloihin painatetaan Food Not Bombs – porkkanalogo, Free Soup For the Revolution –logoa ja leiriviikonloppua varten suunniteltua erikoislogoa. Bandiksia syntyy useita erilaisia. Koko leirin ajan on myös esillä valokuvanäyttely Arnhemin ryhmän ruoanjakotapahtumista. Yhdessä kuvassa näkyy bandis, jossa teksti ”Make soup not war”.

Kansallispuisto on sen verran mielenkiintoinen paikka, että myöhästym-

me iltapäivän työryhmistä, jotka ovat samat kuin aamulla. Saan kuitenkin selville, että world meal –ryhmässä on keskusteltu siitä miten käytännössä voidaan tarjota ratkaisua maailman nälhätään valmistamalla aterioita tietyille ihmismäärille sellaisista ainesosista joita käyttämällä saataisiin ruokittua koko maapallon ihmisväestö. Juridisia kysymyksiä koskevassa ryhmässä on puolestaan puitu mm. miten poliisin kanssa tulee menetellä jos se saapuu paikalle ruokaa jaettaessa.

Hollantilaisilla FNB –ryhmillä on kokemusta virkavallan väliintulosta, esimerkiksi Utrechissa jaettiin ruokaa kauppakeskuksessa kun poliisit tulivat keskeyttämään ja takavarikoivat ruokaa ja ruuanjakelutarvikkeita. Ruoanjakajat heitettiin joksikin aikaa putkaan, mutta mitään sen vakavampia seuraamuksia siitä ei koitunut. Food Not Bombs sai luvan jatkaa ruoanjakoa samaisessa kauppakeskuksessa kunhan siirtyvät viisitoista metriä kauemmas alkuperäisestä paikastaan. Hollannissa on yleisenä käytäntönä, että tapahtumiin ei anota lupaa.

Jokainen ryhmä tekee luonnollisesti omat päätöksensä ja tavallaan ne suomalaisryhmät jotka hakevat tapahtumilleen lupaa poikkeavat FNB:n yleisestä linjasta. Tämä ei kuitenkaan ole ainoa asia missä poiketaan. Illalla käydään yleistä periaatekeskustelua erinäisistä toimintaan liittyvistä kysymyksistä ja jokainen ryhmä esittäytyy. Käy ilmi, että ainakin hollantilaisiin ryhmiin verrattuna Suomessa Food Not Bombs tulkitaan huomattavasti kirjaimellisemmin. Osa hollantilaisista ryhmistä on jopa harkinnut nimenvaihtoa, koska toiminta ei oikeastaan millään tavalla liity militarismiin kritisoimiseen. Sen sijaan ryhmät keskittyvät köyhyys- ja kerskakulutusteemoihin tai haluavat yleisemmällä tasolla herättää keskustelua perinteisesti vasemmistolaisina pidetyistä arvoista.

Utrechtissa ja Amsterdamissa Food Not Bombs on pelkkä alaotsikko, tapahtumat kulkevat nimellä "Gratis Eten – ilmaista ruokaa", tämä siitä syystä, että nähdään kyseisen otsikon tarjoavan enemmän mahdollisuuksia. Sodanvastaisuus pääteemana pelätään myös karkottavan tiettyjä asiakkaita.

Keskustelemme tovin ruuanjakotapahtumien perimmäisestä tarkoituksesta. Kumpi on olennaisempaa, viesti vai ruoka? Tähdätäänkö siihen, että syöjiä on mahdollisimman paljon vai siihen, että asiakkaisiin syntyy hyvä suhde, että he keskustelevat keskenään ja tulevat uudestaan? Puhumme myös rahalahjoitusten vastaanottamisesta. Hyviä perusteluita esitetään puolesta ja vastaan. "Etenkin vanhemmille ihmisille raha voi olla kunniakysymys. Vaikka lahjoitus olisi kymmenen sentin suuruinen sen hyväksyminen on heille tärkeää." "On niin helppoa "ostaa" itselleen hyvä oma-tunto. Emme halua päästää ihmisiä niin helpolla."

Suomessa FNB-ryhmien tilanne on hieman erilainen kuin Alankomaissa, ihan senkin takia, että meillä on välillä suurempia menoja, toisin kuin heillä. Menot he hoitavat keräämällä kolehtia ryhmän sisällä. Kun kerron siitä, että ollaan joskus jouduttu turvautumaan tilataksiin kun autoa ei olla saatu, he nauravat ja pyörittelevät päätään. "Eikö tapahtumaa yksinkertaisesti voitu perua?"

Hollantilaisilla ryhmillä on tapana yhdistää katuteatteria, musisointia tai muuta viihdettä ruuanjakotapahtumiinsa. Näemme muutamia esittelyvideoita eri ryhmien toiminnasta ja useassa kuvissa vilahtaa jonglöörejä. Arnhemien ryhmä oli alkuaikoina järjestänyt suuremmankin speaktaakelin, jossa pitkä

poika käveli ympäriinsä puujaloilla, pukuun sonnustautuneena ja hakkasi vastaantulevia ihmisiä kuminuijalla julistaen: "Vasemmistolaisaktivistit jakaa ilmaista ruokaa, nuo pitkätkukat tuolla! Älkää menkö sinne syömään!".

Elina Ojanperä

Ruuanjakajien ulkonäkö ja yleisilme nouseekin seuraavaksi puheenaiheeksi. Hollannissa ryhmällä on tapana käyttää Food Not Bombs –logolla varustettuja essuja. Amsterdamin ryhmän humoristisessa esittelyvideossa mustahuppiset ruuanjakajat, joiden kuuluvuutta FNB-ryhmään paljastuu essuista, ryntäävät ahdistelemaan ohikulkijoita soppakauhoilla. Kyseisen ryhmän kaikki paikalla olevat edustajat ovat punkkareita ja pohditaan millä tavalla punkkarius tai muu "poikkeava" ulkonäkö vaikuttaa ohikulkijoiden suhtautumiseen ruokaan.

Kuten eräs poika huomauttaa: "Jos ruuanjakajat näyttävät paskaisilta ja nuhjuisilta alkaa mietittyttämään miten hyvä niiden tarjoama ruokakaan voi olla."

Ruotsissa FNB –toiminta on ollut aika lailla jäissä, Tukholman ryhmä on

kuihtunut ja Göteborg on ainoa toinen kaupunki jossa ruokaa on jaettu. Ruotsalaisaktivistit ovat kuitenkin kiinnostuneita elvyttämään toimintaa kotimaassaan. He tarttuvat iloisina tarjoukseen kun ehdotan, että Suomen ja Ruotsin ryhmät voisivat pitää yhteyttä.

Jaksan hädin tuskin herätä sunnuntai-aamuna kun koirien saatelema herättäjä tulee kolistelemaan kattiloita meidän huoneeseemme. Osa porukasta pakkautuu Arnhemiin lähtevään bussiin valmistelemaan päivän ruuanjakotapahtumaa, osa jää squatiin siivoamaan ja osa

lähtee metsään tutkimaan syötäviä yrttejä. Minä jättäydyn yrirtiryhmään, joka loppujen lopuksi ei koskaan selviydy pihamaata pidemmälle, sen verran paljon syötäviä, maustamiseen ja lääkitsemiseen sopivia kasveja löytyy jo pelkästään betoniviidakon pihapiiristä.

Seuraavaksi on vuorossa Greenpeace –aktivistin pitämä työryhmä aiheesta geenimuunnellut kasvit. Greenpeace on tehnyt iskun Alankomaiden pohjoisosassa sijaitsevalle pellolle, jossa viljellään geenimuunneltuja perunoita. Aktivistit kävivät repimässä mutaatiopotut maasta ja istuttivat tilalle luomuperunoita. Tämän jälkeen päätän lähteä Arnhemiin auttamaan kokkailussa.

Ruuanjakopaikaksi on valittu kaunis puisto jonkin matkaa Arnhemien keskustasta. Ihmiset ruokailevat vehreällä nurmikolla puron varressa joutsenten uiskennellessa ohitse. Toisella puolella metsikköön johtavaa hiekkatietä komeilee kalliin näköinen ravintolapaviljonki. Terrassilla ei näy ketään. Yhtäkkiä meidät yllättää sadekuuro ja yritetään suojella ruokia essuilla ja muovipusseilla. Hollantilaiset toteavat ymmärtävänsä miksi Suomessa käytetään telttaa ruuanjakelun yhteydessä.

Keräilemme kampeita kasaan. Leiriläiset alkavat pikkuhiljaa heittää hyvästejä, mitään virallista lopetusta leirille ei ole. Kourallinen ihmisiä lähtee tiskamaan, minä niiden mukana. Hieman huvittuneena saan todeta pyörieni turhan panttina tottuneempien tiellä ja poistun vähin äänin kaverin kämpille koisamaan ennen pitkää kotimatkaa.

Jessica Suni

Siviilipalvelusmiehiä koulutetaan ehkäisemään väkivaltaa - Vokt-ohjelma käynnistyy ensi vuonna

Siviilipalveluksen sisältö kokee ensi vuonna merkittävän muutoksen, kun siviilipalveluskeskus käynnistää Vokt-ohjelman, jossa siviilipalvelusmiehiä koulutetaan väkivaltaa ehkäisevään nuorisotyöhön. Ensimmäinen Vokt-koulutusjakso alkaa keskuksessa vuoden 2003 kesällä.

Idea uudenlaiseen siviilipalveluskoulutukseen on saatu Norjasta, jossa osa siviilipalvelusmiehistä on valmennettu koulukiusaamista, rasismia ja nuorisoväkivaltaa ehkäisevään työhön vuodesta 1995 alkaen. Siviilipalveluskeskuksessa ohjelmaa valmistelleen Timo Virtalan mukaan kokemukset Vokt-ohjelmasta ovat Norjassa olleet positiivisia. Suomi on ensimmäinen maa, joka tarttuu Norjan malliin - muualla maailmassa siviilipalvelusmiehille annettava väkivallattomuuskoulutusta ei toistaiseksi ole kokeiltu.

Ohjelmaa on Suomessa valmisteltu Riksentorjuntaneuvoston aloitteesta jo runsaan vuoden ajan. Valmistelu on tehty yhteistyössä Norjan siviilipalvelusviranomaisten kanssa ja siihen on liittynyt myös vierailuja Norjan siviilipalveluskeskuksiin. Naapurimaastamme on lainattu myös ohjelman nimi, joka on Suomeksi saanut muodon "Väkivaltaongelmien konkreettinen torjunta".

Vokt-koulutus pyrkii hyödyntämään nuorisoin ongelmien ehkäisyssä niitä

siviilipalvelusmiehiä, joilla on kiinnostusta nuorisoin parissa työskentelyä kohtaan. "Siviilipalveluksen suorittaa vuosittain kymmeniä miehiä, joilla on nuorisotyöntekijän koulutus tai kokemusta nuorisotyöstä", Virtala toteaa.

Palveluksen alussa olevalla koulutusjaksolla Vokt-ohjelmaan valitut siviilipalvelusmiehet perehdytetään väkivallattomiin konfliktinratkaisumalleihin ja nuorisotyön perusteisiin. Koulutuksen jälkeen miehet sijoittuvat työpalveluun kouluihin, joissa he toimivat opettajista riippumattomina nuorisotyöntekijöinä.

Virtala jakaa Vokt-sivarin työn kolmeen ulottuvuuteen. Rungon työlle muodostaa päivystys, jota varten siviilipalvelusmiehiä saa oman vastaanottohuoneen. Nuoret voivat tulla huoneeseen koska tahansa. Myös opettajat voivat ohjata Vokt-sivarin vastaanotolle oppilaita, joilla on vaikeuksia oppimisessa. Siviilipalvelusmiehet harjoittavat myös sovittelutoimintaa, jossa kollektiivien välille syntyneet riidat ja tappelut pyritään selvittämään ilman väkivaltaa.

Kolmannen ulottuvuuden Vokt-sivarin tehtäväkuvaan on tuonut ohjelman valmisteluihin tänä vuonna liittynyt nuorisotyöjärjestö Non Fighting Generation (NFG). Siviilipalvelusmiehet vetävät iltapäiväkerhoa, jossa koululaisille

opetetaan NFG:n toiminnanjohtaja Timo Purjon kehittämää itsepuolustuslajia, väkivallattonta itsesuojelua. Virtala muistuttaa kuitenkin, ettei kaikkien Vokt-sivareiden tarvitse osallistua kaikkiin kolmeen tehtävään. "Esimerkiksi itsepuolustusta opetetaan vain niille miehille, jotka ovat siihen valmiita."

Ensimmäinen Vokt-koulutuserä valmistuu parahiksi peruskoulujen syyslukukauden alkuun. Sen lisäksi väkivallattomuuskoulutusta on tarkoitus antaa myöhemmin ensi vuonna vielä kahdelle erälle. Alustavan suunnitelman mukaan Vokt-koulutuksen saa ensi vuonna 60 miestä, mutta lopullinen määrä muotoutuu Virtalan mukaan hakemusten perusteella. Siviilipalvelusmiehet voivat itse hakeutua väkivaltaa ehkäisevään koulutukseen, josta tietoa on saatavilla mm. internetissä.

Mikäli ensi vuoden Vokt-kokeilu onnistuu, tehdään väkivallattomuuskoulutuksesta pysyvä osa Suomen siviilipalvelusjärjestelmää. Virtala pitää ulkopuolista rahoitusta edellytyksenä ohjelman jatkumiselle. Hän pelkää, että jos koulut ja päiväkodit maksavat Vokt-siviilipalvelusmiesten päivärahat itse, miehet määrätään normaaleihin toimitoihin ja sijaisopettajiksi.

"Jos Vokt-ohjelmasta tulee pysyvä osa siviilipalveluskoulutusta, voi siihen

"Siviilipalvelus rauhanpalveluksi"

"Siviilipalvelukseen on sisällytettävä koulutusjakso, joka sisältää rauhantutkimuslaitosten ja rauhanjärjestöjen antamaa koulutusta." Näin vaati Aseistakieltäytyjiliiton edeltäjä, Siviilipalvelusmiesliitto, 24.9.1980 Työvoimaministeriön siviilipalvelua tutkivan työryhmän jäsenille lähettämässään kirjeessä. Tuolloin siviilipalvelusmiehet sijoitettiin vuoden mittaiseen työpalveluun ilman minkäänlaista koulutusta. Tarkempia vaatimuksia esiteltiin otsikolla "Siviilipalvelus rauhanpalveluksi" Sivari-lehden numerossa 2/81: "Liiton mielestä ainakin rauhankasvatusta, väkivallattomuutta, rauhanliikkeen toimintamutuja, rauhantutkimusta, kansainvälisyyskasvatusta ja rauhanpolitiikkaa tulisi (koulutusjaksolla) käsitellä."

tulevaisuudessa pyrkiä jo kutsunnoissa siviilipalvelushakemuksen yhteydessä", Virtala linjaa.

Samps Oinaala

<http://www.sivari.fi/vokt.html>

Vaihtoehtoinen orjuus Venäjällä

Siviilipalveluslaki huonontaa edelleen asevelvollisten asemaa

Jos olet täyttänyt kaksikymmentäyksi vuotta, sinua uhkaa Venäjällä orjuus. Orjien metsästäjäjoukot ryntäävät asuntoihin ja asuntoloihin sekä sieppaavat tulevia orjia kaupunkien kaduilta. Yleensä he menettelevät yksinkertaisemmin. Tulevalle orjalle annetaan käteen paperi nimeltään kutsunta ja henkilö lähetetään orjakasarmeille. Asian ydin ei muutu siitä, että tämä orjuus on kirjoitettu perustuslakiin ja on nimeltään asevelvollisuus; orjatyö suoritetaan asepalveluna ja kaikki tämä verhoetaan sanoihin isänmaan puolustamisen velvollisuudesta. Tästä velvollisuudesta monet ovat tietoisia, mutta harvat tietävät orjuuden toisesta muodosta, pahaenteisesta kukkasesta jota kasvattavat yhteisvoimin sotakenraalit, tunnetut demokraatit eikä vähimpänä tunnetut ja arvostetut lakimiehet.

Kyse on vaihtoehtoisesta siviilipalveluksesta, johon Venäjän vuoden 1993 perustuslaki antaa oikeuden. Siviilipalveluksen idea ei ole uusi. Tällainen siviilipalvelu on jo kauan ollut käytössä valtioissa, joissa on yleinen asevelvollisuus ja jotka sivistyneen järjenjuoksunsa ansiosta tai käytännön syistä eivät halua tuomita vankeuteen niitä, jotka kieltäytyvät asepalvelusta vakaumuksen tai uskonnon vuoksi. Tämä ei kuitenkaan estä valtioita rankaisemasta ihmisiä, jotka eivät halua pelata sääntöjen mukaan ja kieltäytyvät myös vaihtoehtoisesta palveluksesta. Venäjällä on näihin aikoihin asti vallinnut tilanne, jossa oikeus siviilipalvelukseen on taattu perustuslaissa, mutta sen suorittamista säätelevän liittovaltion tasoisien lain puuttuessa siviilipalvelusta ei todellisuudessa ole ollut olemassa.

Lainsäädännön aukkoa radikaalit antimilitaristit käyttivät hyväkseen muokatessaan vuonna 1994 Kieltäytyjän käsikirjan ("Kuinka kieltäytyä palveluksesta armeijassa vakaumuksen tai uskonnon vuoksi ja olla joutumatta vankilaan.") Tähän käsikirjaan tukeutuen asevelvollinen vei asian kutsuntalautakunnan päätettäväksi, joka kielsi häneltä oikeuden siviilipalvelukseen liittovaltion tasoisien lain puuttuessa. Riippumatta oikeuden päätöksestä monet eivät menneet armeijaan eivätkä siviilipalvelukseen.

Näin ei tietenkään voinut jatkua ikuisesti. Jo samana vuonna 1994 demokraattishenkiset kansanedustajat veivät duumaan esityksen "liberaalista" siviilipalvelusta, joka ehdotti siviilipalveluksen pituudeksi kolmea vuotta,

Tommi Taipale

kaikkiaan vain puolet pidempi kuin aseellinen palvelu. Duuman militaristinen enemmistö tyrmäsi lakiehdotuksen, radikaalien antimilitaristien ja asevelvollisten suureksi riemuksi. Asevelvollisuusorjuutta ei poisteta ottamalla käyttöön sen siviilivaihtoehto. Vain yleisestä asevelvollisuudesta luopuminen ja sen korvaaminen palkka-armeijalla voivat vapauttaa orjuuden taakasta, sekä sota- että vaihtoehtoisesta. Armeijat ovat pahasta, myös palkka-armeija. Mutta palkka-armeija antaa jokaiselle mahdollisuuden valita ja militarisoi yhteiskuntaa vähemmän kuin yleinen asevelvollisuus.

Siviilipalveluksen kautta voidaan painostaa vallanpitäjiä, jotta yleinen asevelvollisuus lakkautettaisiin. Siviilipalveluksen ei kuitenkaan tulisi olla luonteeltaan syrjivä. Sen suorittamisen ehtojen ei tulisi olla huonommat vaan mielellään paremmat kuin aseellisissa voimissa. Vain siinä tapauksessa suurin osa kutsuntaikäisistä nuorista menee armeijan sijasta siviilipalvelukseen. Sotilaalliset kissanpäivät päättyvät ja asemiaan varjelevien sotaintoilijoiden on pakko luopua heille niin rakkaista yleisistä kutsunnoistaan. Tämä teoria on kaunis mutta käytännössä idea ei valitettavasti toimi. Maailmassa ei ole yhtään valtiota, jossa siviilipalveluslaki ei olisi syrjivä ja luonteeltaan rangasituksenomainen. Tällainen "vaihtoehtoinen" palvelu tukee sotaintoilua eikä edistä radikaalia sotavoimien reformia. Jopa Saksassa, jossa siviilipalveluslaki on suhteellisen salliva, vain kolmekymmentä prosenttia nuorista menee siviilipalvelukseen, joka mahdollistaa saksalaisten sotavoimien

aukottoman toiminnan. Kaiken lisäksi sivareiden työvoiman käyttö Saksassa terveys- ja sosiaalisektoreilla edistää niiden rappeutumista. Nämä hallinnonalat, kuten narkomaanit ilman huumeita, eivät enää pysy pystyssä ilman niiden halpaa ja vaatimatonta, "vaihtoehtoista/siviili"työvoimaansa. Venäjällä tilanne on vielä pahempi. Asiaa pähkäilleet militaristimme ymmärsivät lopulta, että siviilipalveluslain hyväksyminen on heidän etunsa. Duuman käsittelyssä on jo hallituksen linjan mukainen lakiesitys siviilipalveluksesta, joka on vailla vertaa maailmassa. Tuntien tämänhetkisen poliittisen tilanteen voidaan arvata, että tämä laki tullaan hyväksymään duumassa hurraahuudoin. Mutta puolustusministeriö ei tydy saavutettuun tulokseen. Se yrittää saada aikaan koko ajan uusia lisäyksiä.

Siviilipalvelus tullaan kohdistamaan henkilöihin, jotka terveydentilan tai perheiden perusteella eivät voi suorittaa asepalvelusta.

Kyllä, täysin skitsoja ei armeijaan huolita eikä monien vapautushakemuksia edes käsitellä. Mutta tämän lain valmistelun tavoite on toinen: panna sulku niille varovaisille yrityksille, joilla mallitilliset demokraatit ovat pyrkineet korjaamaan lakia edes alkeellisen terveen järjen mukaiseksi. Tällä hetkellä kutsuntaviranomaiset toimivat jo uuden lain mukaisesti. Neljä vuotta, kaksi kertaa asepalvelusta pidempi, siviilipalvelushakemusten käsittely tavallisissa kutsuntalautakunnissa, velvollisuus esittää todisteita vakaumuksesta ja uskonnosta - itseasiassa ovat eksterritoriaalinen järjestys siviilipalveluksen suorittami-

sesta (lain mukaan, totta, etupäässä territoriaalinen, mutta kutsuntakomission harkinnan mukaan. ja vaikka miten harkitsevat, on lopputulos kuitenkin selvä). Tällainen siviilipalveluslaki vain huonontaa asevelvollisten asemaa. Tässä tapauksessa ainoa järkevä teko on toimia tällaisen lain hyväksymistä vastaan ja taistella palkka-armeijan perustamisen puolesta Venäjälle. Vallanpitäjät ovat jo kauan puhuneet sotavoimien uudistamisesta, mutta heidän toimintansa kertoo aivan muuta. Tilanteen kehityksen dynamiikka on sellainen, että palkka-armeijalle siviilipalveluslaki on tarpeeton. Jos palkka-armeijaa todellisuudessa harkitaan kuten vallanpitäjät kauniskenkisesti lausuvat, mihin siviilipalveluslakia tarvitaan?

Entä demokraatit ja lakimiehet? Maltillisten asenne on, että parempi huono siviilipalveluslaki kuin ei lakia ollenkaan. Kaiken lisäksi he täydellisesti yhtyvät militaristeihin sillä erotuksella, että heille tällainen laki on hyvä laki. Monia lakimiehiä ei kiinnosta koko asia. He ajattelevat tulevaisuutta. Keskustelin vähän aikaa sitten erään tunnetun ja arvostetun lakimiehen kanssa. Hän oli huolestunut, arvatkaa mistä? Jos kieltäytyy asepalveluksesta, saa enimmillään kaksi vuotta vankeutta. Jos kieltäytyy siviilipalveluksesta, rangaistus on sakko tai korkeintaan puoli vuotta vankeutta. Tämä on ihmisoikeuksien rikkomista! Syrjintää! Siviilipalveluslain tullessa voimaan sivarit välttävät palveluksen! Jos kerran siviilipalveluksen pituus on enemmän kuin asepalveluksen, pitää palveluksesta kieltäytymisestä saatavan rangaistuksenkin olla! Mitä me tavalliset kuolevaiset voimme tehdä tilanteessa, jossa on näin vaikeaa erottaa lakimies militaristista ja demokraatti fasistista?

Kansalaisilla ja Venäjällä olemattomalla kansalaisyhteiskunnalla ei ole toivoa. Voimme vastata vain kansalaistottelemattomuudella lakeihin, jotka asettavat meille raskaita ja velvollisuuksia. Niin sotilaallisia kuin kansalais-vaihtoehtosiakin. (?) Orjuutta on kärsitty koko ihmiskunnan historian ajan, mutta jokaisen perusoikeus on olla olematta orja, vaikkakaan sitä ei ole kirjattu perustuslakiin.

Gleb Edelev

Jekaterinburgskoje Dvizhenije Protiv Nasilija (Jekaterinburgin väkivallan vastainen liike), Jekaterinburg, Venäjä

Muista vankiloissa istuvia mielipidevankeja

Oskar Lindman
(31.07.02-17.02.03)
Helsingin työsiirtola
PL 36
01531 VANTAA

Janne Kuusisto
(06.05.02-23.11.02)
Turun tutkintavankila
avo-osasto
PL 55
20251 TURKU

Toni Rautiainen
(26.06.02-22.12.02)
Iskolon avovankila
PL 2
74345 KALLIOSUO

Heikki Ulmanen
(30.09.02 -> 197 pv)
Satakunnan vankila/
Huittisten osasto
PL 59
32701 HUITTINEN

Aseistakieltäytyjäuutisia maailmalta

-Kreikka: Lazaros Petromelidis vangittiin

Kreikkalainen aseistakieltäytyjä Lazaros Petromelides vangittiin odottamatta 17. syyskuuta 2002. Hänet oli kutsuttu Ateenan vetoomussotilastuomistuiemen kuultavaksi valituksesta, jonka hän oli tehnyt Pireusin laivastotuomioistuimen huhtikuussa 1999 langettamasta neljän vuoden vankeusrangaistuksesta "tottelemattomuudesta yleisen liikekannallepanon aikana" (muodollisesti Kreikassa on ollut voimassa yleinen liikekannallepano Turkia vastaan Kyproksen kriisistä 1973 alkaen). Petromelides saapui oikeudenkäyntiin ja vaati sen lykkäämistä, koska kumpikaan hänen asianajajistaan ei kyennyt saapumaan paikalle. Ateenan sotilasvetoomustuomioistuimien päätettiin lykätä oikeudenkäyntiä (uutta päivämäärää ei ole vielä määrätty), mutta määräsi lisäksi Petromelidisin pidätettäväksi oikeudenkäyntiin asti.

Petromelidis joutui nyt lukkojen taakse aseistakieltäytymisensä johdosta jo kolmannen kerran vuoden 1998 jälkeen, jolloin hän haki edellisenä vuonna voimaantuneen lain mahdollistamaa aseistakieltäytyjän statusta. Häntä pidettiin tuolloin vangittuna useita päiviä. Sen jälkeen hänen siviilipalvelushakemuksensa hyväksyttiin, mutta hänet määrättiin suorittamaan siviilipalvelusta seitsemän ja puoli kertaa pidempään kuin hän olisi joutunut palvelemaan armeijassa: siviilipalvelus on Kreikassa kaksi kertaa asepalveluksen mittainen (36/18 kk), mutta Petromelidis olisi

selviytynyt armeijasta neljässä kuukaudessa, koska on yli 35-vuotias ja yhden lapsen isä.

Petromelidis kieltäytyi hyväksymästä tällaista syrjintää eikä aloittanut siviilipalvelusta vaatien tasa-arvoista kohtelua. Hänet pidätettiin huhtikuussa 1999 ja tuomittiin Ateenan sotilastuomioistuimessa neljäksi vuodeksi vankeuteen. Saman vuoden kesäkuussa vetoomussotilastuomioistuimien käsitteli asiaa ja päätti lykätä asiaa, koska puolustusministeriö oli luvannut muutoksia vuonna -97 säädettyyn siviilipalvelulakiin. Petromelidis vapautettiin ehdonalaan. Muutamaa päivää myöhemmin hänet kutsuttiin uudelleen aloittamaan asepalvelus, mistä hän kieltäytyi. Tämän seurauksena hänestä annettiin uusi etsintäkuulutus "tottelemattomuuden yleisen liikekannallepanon aikana" johdosta.

Petromelidisin kafkamainen tilanne on seurausta siitä, ettei hallitus käytännössä halua toteuttaa siviilipalveluslakia, joka säädettiin Kreikkaan vuosia kestäneen kampanjoinnin tuloksena 1997. Vuoden 1999 jälkeen kaikki hakemukset suorittaa vaihtoehtopalvelus asepalveluksen sijaan on hylätty Jehovan todistajia lukuunottamatta. Siviilipalveluslaki ei mahdollista myöskään lyhyempää palvelusaikaa iän tai isyyden perusteella, joilla taas armeijasta voi selvitä huomattavasti lyhyemmässäkin ajassa.

Jugoslavia: kahdella aseistakieltäytyjällä vangitsemisuhka

Kahden aseistakieltäytyjän – Igor Seken ja Goran Miladinovicin – siviilipalvelushakemus hylättiin Jugoslaviassa kesällä. Molemmat määrättiin aloittamaan asepalvelus 3. syyskuuta. Seken hakemus hylättiin kokonaan ja hänet määrättiin aseelliseen palvelukseen, Miladinovic puolestaan aseettomiin tehtäviin Jugoslavian armeijassa.

Igor Seke ilmoittautui hänelle määrättyssä joukko-osastossa Pljevljassa Montenegrossa 4. syyskuuta. Sieltä hänet lähetettiin kotiin varustettuna määräyksellä ilmoittautua värväyskeskuksessa Rumassa 9. syyskuuta mennessä. Hän päätti käydä ilmoittautumassa Sremska Mitrovican esikunnassa (jonka alaisuudessa Ruman värväyskeskus toimii) ja tapasi komentaja Savo Mrdjan. Hän kertoi Sekelle, että oli vastuussa tämän lähettämisestä Pljevljaan, koska oli ärsyyntynyt tämän aseistakieltäytymishakemuksesta. Hän sanoi, että Seken olisi tullut vain pyytää päästä siviilipalvelukseen ja kysyä missä sen voisi suorittaa, ei kirjoittaa perusteluja siitä, miksei halua palvella armeijassa.

Myöhemmin Mrdja kertoi, ettei siviili-instituutioissa palveleminen ole mahdollista. Hän tarjoutui määräämään Seken aseettomiin tehtäviin armeijan huoltokeskuksessa Karadjordjevossa, mistä Igor Seke kieltäytyi. Tämän jälkeen hänet määrättiin ilmoittautumaan Batajnican varuskuntaan. Seken osalta tilanne on sittemmin lauenut – ainakin toistaiseksi. Hänelle annettiin yhden vuoden

määräaikainen vapautus psyykkiseen terveyteen liittyvien (keksittyjen) syiden perusteella 13. syyskuuta.

Goran Miladinovic puolestaan saapui Nisin huoltokeskukseen 8. syyskuuta. Seuraavana aamuna hän tapasi keskuksen komentajan. Hänet määrättiin psykiatrin tutkimuksiin ja julistettiin terveydellisesti kelvolliseksi palvelemaan armeijassa (vaikka hänellä oli toinen lausunto, jonka mukaan hän kärsii "neuroottisesta suhtautumisesta armeijaa kohtaan"). Hänelle kerrottiin, että vaihtoehdot ovat aseeton palvelus sotilastaloudellisissa organisaatioissa tai vankeustuomio. Aseistakieltäytyjäliiton tietoon tulleesta informaatiosta ei selviä, miten Miladinovicin tilanne on kehittynyt tämän jälkeen.

Jugoslavian perustuslain 137. artikla tunnustaa aseistakieltäytymisoikeuden: "Kansalaisen, joka on aseistakieltäytyjä uskonnollisista tai muista syistä eikä halua täyttää palvelusvelvollisuuttaan asellisissa tehtävissä, sallitaan palvelemaan Jugoslavian armeijassa liittotasavalan lainsäädännön mukaan." Jugoslavian maanpuolustuslain 297. artiklan mukaan taas "siviilipalvelus suoritetaan armeijan huoltotehtävissä, terveydenhuollon palveluksessa, pelastusalalla, vammaisia avustavissa organisaatioissa ja muissa yleishyödyllisissä organisaatioissa ja instituutioissa." Käytännössä toimivaa siviilipalvelusjärjestelmää ei kuitenkaan toistaiseksi ole olemassa. Jugoslavia on sitoutunut moniin velvoitteisiin päästäkseen Euroopan neuvoston jäseneksi. Yksi näistä on saattaa voimaan aseistakieltäytymistä koskeva lainsäädäntö.

Israel: aseistakieltäytyjien virta ei ehdy

Aseistakieltäytyjien virta Israelissa jatkuu edelleen. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana kansainväliseen tietoon on tullut ainakin yhdeksän uutta tapaus. Osa aseistakieltäytyjistä on pasifisteja, useimmat nimenomaan miehitetyillä alueilla palvelemasta kieltäytyviä "ehdollisia kieltäytyjiä".

Yksi parhaillaan vangittuna olevista on 18-vuotias Jerusalemlainen Uri Yaacobi, joka tuomittiin elokuussa 14 päivän vankeuteen asepalveluksesta kieltäytymisestä. Vapauduttuaan hänet tullaan mitä ilmeisimmin määräämään palvelukseen ja tuomitsemaan uudelleen. Uri Yaacobi on yksi 62:n israelilaisen abiturientin pääministeri Sharonille lähettämän kirjeen allekirjoittajista, jossa he julistavat kieltäytyvänsä palvelemasta Israelin armeijassa. Yaacobia ennen neljä kirjeen allekirjoittajaa on joutunut vangituksi.

Turkmenistan: aseistakieltäytyjälle taas vankeutta

Turkmenistanilainen tuomioistuimien tuomitsi 2. heinäkuuta aseistakieltäytyjä Nikolai Shelekhov jo toiseen vankeustuomioon aseistakieltäytymisensä takia. 21-vuotias Shelekhov, Jehovan todistaja, tuomittiin puolentoista vuoden ehdottomaan vankeuteen. Shelekhov tuomittiin vuodeksi ensimmäisen kerran jo 21. elokuuta 2000 ja tuomio vahvistettiin vetoomustuomioistuimessa saman vuoden lokakuussa. Presidentti Niyazovin käräjäoikeuden tuomari Ashgabatissa jätti huomiotta Shelekhovin vaatimuksen päästä vaihtoehtopalvelukseen ja tuomitsi hänet vankeuteen Turkmenistanin rikoslain perusteella.

Sharonin vastaus tulitaukotarjoukseen: verilöyly

Alla vuorokausi sitten Hamasin johtaja sheikki Ahamad Yassin esitti ennenkuulumattoman pyynnön tulitauon aloittamisesta Israelin kanssa. Tämä vetoamus oli tulosta palestiinalaishallinnon ja Hamasin johdon pitkistä, kärsivällisistä neuvotteluista, joiden tarkoitus oli saavuttaa tulitauko palestiinalaisten ja Israelin välille, lopettaa itsemurhapommitukset ja avata tie jonkunlaisen poliittisen prosessin käynnistämiseksi uudelleen. Myös Saudi-Arabian tiedetään lähestyneen suoraan Hamasin

johtajia saman lopputuloksen aikaansaamiseksi.

Israelin hallitus, joka välittäisi edes vähän omien kansalaistensa hyvinvoinnista, olisi toivottanut tämän aloitteen tervetulleeksi. Ei kuitenkaan Sharonin hallitus, jonka vastaus oli lähettää F16-hävittäjä pommittamaan Gazaa. Yritys murhata eräs Hamasin johtajista merkitsi verilöylyä, jonka uhrien joukossa oli lukuisia naisia ja lapsia. Nyt Hamasin johto vatii julkisesti tulitauon sijasta koston, mikä näyttää sopivan Sharonille

paljon paremmin. Israelin pääministeri kantaa loppumattomine provokaatioineen vastuun kadotetusta mahdollisuudesta päästä ulos verenvuodatuksen noidakehästä.

Apulaispuolustusministeri Dalia Rabin-Pelosof erosi tänä iltana syyttävän Sharonin hallitusta edesmenneen Yitzhak Rabinin, hänen isänsä, elämäntyön tuhoamisesta.

(Gush Shalom -järjestön tiedote 23.7.)

Saksa: totaalkieltäytyjä Thomas Kroll arestiin viidennen kerran

Totaalkieltäytyjä Thomas R. Kroll, joka on viettänyt suurimman osan ajastaan heinäkuun ensimmäisen päivän jälkeen sotilasarestissa, tuomittiin viidenteen eristykseen 11. syyskuuta 2002. Vaikka hän on ollut arestissa jo 63 päivää – normaali aika totaalkieltäytyjille ennen kuin tapaus annetaan siviilisyöttäjän käsiteltäväksi – hänelle määrättiin uudet kymmenen päivää arestia. Samaan aikaan hän sai haasteen useasta niskoittelusta, joista maksimirangaistus on kolme vuotta vankeutta.

Jatkoa etusivulta...

Ottaen huomioon kuinka vakava tilanne on meille kaikille, on hämmästyttävää missä määrin Irak kuuluu "hiljaisuuden vyöhykkeeseen". Johtavat sanomalehdet ja web-sivustot saattavat julkaista siitä pieniä juttuja, USA:n tiedotusvälineet jonkun verran enemmän, mutta niissä kerrotaan aina USA:n sotasuunnitelmista ja ne on kirjoitettu USA:n perspektiivistä, ei toisen osapuolen. Pohjoismaisilla sanomalehdillä käsittelevät kansainvälisiä asioita suhteellisen laajasti ja laadukkaasti; mutta näinä viikkoina ja kuukausina Irak ei yksinkertaisesti ole asia. Ja jos on, kyseessä on Irak nähtynä lännen, USA:n, perspektiivistä.

Sinne ei ole vaikea mennä

TFF:n ryhmä otti yksinkertaisesti yhteyttä Irakin suurlähetystöön Tukholmassa ja kertoi, että haluamme tehdä puolueettoman tutkimusmatkan ja keskustella niin monen ihmisen kanssa kuin kahden viikon oleskelumme aikana suinkin mahdollista. Sanomme selkeästi, ettemme ole solidaarisuus- tai humanitaarinen järjestö, vaan scholarly foundation, joka olisi kiinnostunut kuulemaan Bagdadissa ja muualla Irakissa asuvien mielipiteistä. Halusimme saada vaikutelman maasta ja elinoloista siellä. Teimme myös selväksi, että viestimme on, että väkivallattomuus on älykkäämpää ja tuottoisampaa kuin väkivalta.

Emme kohdanneet minkäänlaisia ongelmia. Ennen matkaamme, sen aikana tai sen jälkeen kukaan ei yrittänyt "käyttää" TFF:n ryhmää propagandataroituksissa. Irakin rauhan, ystävyyden ja solidaarisuuden seura näyttää ottavan vastaan kaikki ulkomaiset kansalaisjärjestöt ja, yhdessä ulkoministeriön protokollaosaston kanssa, ryhmäämme osoitettiin kaksi henkilöä, joiden tehtävä oli järjestää tapaamisia irakilaisien henkilöiden ja järjestöjen kanssa, joita olimme pyytäneet saada tavata. Pienen Ruotsi-Irak -ystävyyseuran nokkamiehestä, entisestä sotilasta josta on tullut menestyvä liikemies, tuli nopeasti ystävä, joka todella huolehti toivomuksestamme nukkua niin vähän ja työskennellä niin paljon kuin mahdollista, vei meitä eri paikkoihin ja yritti avata ovia.

Toimintamalli oli yksinkertainen: yllämainitut järjestöt ja ministeriö järjestivät tapaamiset irakilaisien kanssa; tapaamiset maassa oleskelevien ulkomaalaisten kanssa järjestimme itse. Muutimme pieneen yksityiseen hotelliin tultuamme huijatuksi Al-Rashid-hotellissa, jossa kaikki ulkomaalaiset näyttävät oleskelevan (vieraille annettavassa kortissa on hinta dollareina ja irakin dinaareina. Saapuessasi ajattelet, että kyseessä on sama hinta joka annetaan kahdessa eri valuutassa, mutta mitä vielä: ne pitääkin laskea yhteen. Toinen summa menee valtiolle, toinen hotellille. Tämä merkitsee viiden tähden hotellin hintoja, joita TFF periaatteesta ei hyväksy.

Saatoimme liikkua vapaasti missä halusimme, puhua ihmisten kanssa kaduilla, mennä uskonnollisiin paikkoihin ja ottaa valokuvia; viimeksimainittua ei kuitenkaan rajoituksetta. Muistomerkkien, useimpien palatsien, sotilaallisten ja puoliosotilaallisten kohteiden sekä poliittisten rakennusten kuvaaminen on kiellettyä vaikkei sitä sanotakaan missään. Joten täytyy kysyä. Myöskään presidenttiä esittäviä tuhansia kuvia ja monumentteja eivät ulkomaalaiset saa

Indymedia

valokuvata. Maa katsoo olevansa sodassa.

Rajan yli ja Bagdadiin

Tulemme maahan Ammanista Jordaniasta. Sieltä on noin 350 kilometriä Irakin rajalle border ja edelleen noin 550 Bagdadiin. Vie melkoisen tovin päästä rajalta Irakiin. Tiedämme, ettei matkpuhelimia tule tuoda maahan, joten jätimme ne Ammaniin. Rahoistamme tehdään tulliselvitys ja jokaisesta tietokoneestamme ja kamerastamme tehdään dokumentti. Odottaessamme meille tarjoillaan teetä; kaikki ovat ystävällisiä ja kohteliaita. Laukkumme avataan, mutta kirjoja ja papereita ei tutkita.

Virkailija pienessä tulliselvityshuoneessa puristaa kättämme ja sanoo "Olkoon rauha kanssanne" ja "Tervetuloa Irakiin" koskettaen kädellään sydäntään. Hänellä on Samsungin tietokone pöydällään ja odottaessamme näemme nuoren niukasti puetun naisen tanssivan näytöllä pienen orkesterin säestyksellä. Katselemme sitä odottaessamme hänen saavan paperityöt valmiiksi kun hän äkkiä katsahtaa meihin ja sanoo. "Syyrialainen CD. Hyvä, vai mitä!?" TV hänen yksinkertaisen rautavuoteensa vieressä, jossa hän oletettavasti lepää kun maahantulijoita ei ole, pyörii ilman kuvaa. Tämä on ensimmäinen esimerkki siitä mihin myöhemmin törmäämme jatkuvasti: Irakiin tulee tavaraa.

Ulkona seisoo 12 valkoinen Volvo-rekkaa odottamassa maahanpääsyä; kaikkialla on öljyläikkäitä ja vanhojen autojen ja tankkiautojen jonoja. Verovapaa kauppa on

niinkuin missä tahansa muualla ja siellä on laajat valikoimat väkeviä viinoja ja viinejä. Vaikkei viiniä, olutta tai väkeviä saakaan irakilaisista ravintoloista, niitä voi ostaa ja kuluttaa yksityisesti. Kuljettamme tankkaa auton - 200 litraa neljällä dollarilla! Vaihdamme vähän rahaa nuoren pojan kanssa kurssiin 1 dollari = 1900 dinaaria ja lähdemme matkaan.

Harmaa hiekkainen maisema, aukea ja kivinen, ulottuu niin kauas kuin silmä kantaa kuumuudesta kuplivaan horisonttiin. Jos esit muutamaa kiloa kemiallisia aineita tai pieniä joukkotulohoaseiden osia, ne saattaisivat olla haudattuna minne tahansa ilman että niitä koskaan löydetäisiin. Fyysinen tarkastusprojekti on absurdi; ainoan mahdollisen tarkastuksen tulisi perustua luottamukseen.

Siellä täällä saatamme nähdä pienen laatikonmuotoisen kodin, lammaslauman, pienen kahvilan. Tällä suoralla kaksi- tai kolme-kaistaisella tiellä ei kuitenkaan todellakaan ole paljoa nähtävää. Ajamme noin 150 km/h, ja tie on vaarallinen sen varsilla liikkuvien elänten, sotilaallisten kuljetusten, tuhansien kuorma-autojen ja kuljettajien, jotka eivät nähtävästi edes tiedä mikä on ajokortti takia. Suruksemme kuulimme, että erinomainen kuljettajamme tappoi itsensä ja matkustajansa ajaessaan ruotsalaista diplomaattia Ammaniin yöllä viikkoa sen jälkeen kun hän kydynnyt meitä: hän menetti autonsa hallinnan törmättyään aasiin kovassa vauhdissa.

Kuitenkin sotilaskuljetukset ja tuhannet öljyrekat ohjataan toiselle tielle, joka on samansuuntainen

päätien kanssa. Näemme kahdenlaisia rekkoja, toiset kuljettavat öljyä Irakista Jordaniaan ja toiset kuljettavat paljon muita tuotteita, mukaanlukien paljon heinää. Päivien ja kuukausien kuluessa öljynkuljetuksen on noustava melkoihin barellimääriin. Tapaat rekkakuskeja kun he kokoontuvat pieniin tienvarsiravintoloihin, joita reununstavat pienet pöydät, joissa myydään hedelmiä, vihanneksia, tupakkaa ja taateleita. Loput ovat yksityisautoja, jotka ovat täynnä tavaraa, mukaanlukien lääkkeitä ja muita välttämättömyshyödykkeitä, joita saattaa olla vaikea löytää Irakista, koska eräs maa on vaatinut niiden maahantuonnin estämistä esittämättä edes perustelua.

Saavumme Bagdadiin yhdenksän maissa illalla ja koemme suuren yllätyksen! Ammaniin verrattuna se on hyvin eläväinen paikka. Kaupat ovat auki, kauppaakäydään paljon ja liikenne on vilkasta mutta poliisien ohjaamaa, liikenteessä näkee sekaisin vanhoja ja uusia autoja. Kaikkialla on värikkäitä neonvaloja ja musiikki tulvii jokaisesta kulmasta. Ajaessamme pitkän valtavan bulevardin näemme välittömästi, että kaupat ovat täynnä asiakkaita ja tavaroita, ja rekat vievät pois laittomasti pysäköityjä autoja. Bagdad on melko siisti kaupunki ja sen ilmapiiri on rento. Siellä asuu noin viisi miljoonaa asukasta, viidesosa koko maan väestöstä.

Kaupunki on uudenaikainen, mutta on helppo huomata, että se on vain varjo siitä mitä sen pitäisi olla kunnostamisen ja ylläpitämisen suhteen. Siellä täällä on merkillepantavaa rakennus-

toimintaa, vähiten huomiota ei kiinnitä valtava moskeija, jonka rakentamisessa kestää kymmenen vuotta; rakennetaan myös uusia palatseja, asuintaloja ja julkisia rakennuksia. Bagdadin valtava koko ja sen loputtomat bulevardit ja niiden kovavauhtinen liikenne iskeytyvät vierailijan mieleen. Vaikka se on siellä täällä - erityisesti Tigrisin rannoilla - viehättävä, se ei ole kaupunki joka huokuu omaa vaikuttavaa historiaansa tai sitä tosiasiaa, että se on ollut sivistyksen kehto.

Maseutu ja sen ihmiset

Jättäessämme Bagdadin näkymät muuttuvat ja tuovat mieleen köyhän kehitysmaan. Valtatiellä kohti Babylonia näemme puolivalmiita taloja, toimimattomia vesipumppuja ja piikkilanka-aitoja, joista on otettu kaikki metalli pois ja vain tolpat jätetty alastomina paikoilleen. Tyypillinen kylä muodostuu rivistä taloja nelikaistaisen tien molemmin puolin ja pienistä kaupoista, jotka myyvät tupakkaa, ruokatarvikkeita ja vihanneksia. Siellä täällä näkee ihmisiä, lampaita ja muutamia lemmiä kulkemassa halki hiekan, pölyn ja törny. Autokorjaamoja on tietysti lukemattomia. Tien varrella saattaa nähdä suuria viljelyksiä, joista jotkut ovat yllättävän vihreitä, mutta siellä näkee myös harmaita tai vaaleanruskeita viljelysmaita, jotka eivät ole nähneet vettä kuukausiin.

Beduiinimiehet ja -naiset mustissa tai vaikoisissa asuissaan liikkuvat hitaasti lammaslaumoihin. Täällä on romuttanut bussin, murhaavan liikenteen uhri; tuolla 50-luvun Vauxhall-farmariauto; kauempana Toyota. Kaksi miestä yrittää korjata vesipumppua nihkeässä kuumuudessa, joka lähestyy 50 astetta.

Naiset, joista jotkut ovat täysin mustiin vaatteisiin verhoituneita niin että vain silmät näkyvät, hakevat vettä lähteeltä kun miehet juovat teetä ja tupakoivat puun alla. Ylitäysi Scania-bussi on nähnyt parempiakin päiviä sivuuttaessaan kylän sisäänkäyntiholvin, johon on ripustettu suuren hymyilevän johtajan muotokuva. Ihmettelemme, mahtaa kohan hän, palatsissaan Bagdadissa, olla koskaan käynyt täällä tai onko hänellä aavistustakaan, millainen tilanne täällä 50 kilometrin päässä vallitsee? Siellä täällä, muttei missään tapauksessa silmiin pistävässä määrin, näemme sotilaita, tarkastusasemia ja (miehittämättömiä) vartiotorneja.

Kyselemme itseltämme, tällaiselle maaseudulleko sadattuhannet Bagdadin asukkaat pakenevat, jos ja kun heidän maataan pommiteetaan ja sinne hyökätään? He eivät mitenkään voisi selviytyä täällä. Koko ympäristö henkii pysähtyneisyyttä, kehityksen taantumista kotimaisen väärinhallinnon ja kansainvälisten pakotteiden vuosien jälkeen.

Irak on hyvin ainutlaatuinen maa, mutta yhdessä suhteessa se on kuin mikä tahansa paikka, jossa olen nähnyt sotia tavalliset voimattomat ihmiset maksavat korkean tason politiikan hinnan. Heillä ei ole mahdollisuutta päästä ulos kotimaisen ja ulkomaisen politiikan asettamasta kaksinkertaisesta pakkopaidasta.

Tietysti näemme siellä Babylonia; sitä ollaan osittain jälleenrakentamassa. Valtavat muurit ja harvat alkuperäiset kivet ja kokohuvat ovat vaikuttavia. Yritys jälleenrakentaa Babylonia ja pienet tiilet, joihin kirjoitetun tekstin

Indymedia

mukaan Saddam Hussein on sen kaiken rakentaja ja suojeleja tuntuvat vähän surkeilta ottaen huomioon kurjuuden, jonka läpi olimme juuri kulkeneet.

Huono-osaisten toivo

Emme ole kuitenkaan tulleet Babylonin ensisijaisesti tämän takia, vaan tutustuaksemme UNDP:n mikroluotto-ohjelman toimintaan. Babylonin kaupungissa tapasimme nuoren energisen naisen, joka puhuu muutaman sanan englantia. Hän on pyörätuolissa ja kertoo meille hiljattain päättäneensä tietokonealan opintonsa Babylonin yliopistossa. Sen jälkeen hän haki UNDP:ltä mikroluottoa ja sai 750 dollaria, kun myös Irakin työmisteriö oli hyväksynyt hänen hakemuksensa. UNDP koulutti hänet ja tällä hetkellä hän vetää kursseja opiskelijoille, paikallisille (vanhemmille) asukkaille, yhtä jopa kaupassa, jolla ei ole tietokonetta mutta joka toivoo saavansa sellaisen jonakin päivänä. Hänen pienen kauppansa/luokkahuoneensa seinät ovat täynnä käsikirjoja ja huoneen useissa tietokoneissa on kehittyneitä ohjelmia.

Paikalliset UNDP:n ihmiset vievät meidät myös tapaamaan naimatonta puuseppää, joka syntyi ilman jalkoja vuonna 1964. Hän kunnostaa melkoisen suuri-kokoista rokokootuolia jossa on kultamaalauksia, kun saavumme hänen pieneen työpajaansa. Hän on saanut 500 USA:n dollaria ja maksaa kuukausittain takaisin noin 25. Suuret astiakaapit, joita hän rakentaa istuen ja ryömien lattialla maksavat noin 80 dollaria. Hänellä on hyvät mahdollisuudet maksaa laina takaisin muutaman vuoden sisällä kun hänen liiketoimensa kasvaa. Hän on vastikään investoinut sahaan, mutta hänen

Indymedia

suurin toiveensa on hankkia pyörätuoli, joka maksaa noin 75 dollaria. Jättäessämme hänet mielellämme nousee toivo; hänellä on mahdollisuus menestyä koska hän osaa tehdä käsillään uskomattomia asioita ja hän tekee paljon työtä. On mahdotonta olla huomaamatta ylpeyttä ja toivoa hänen ruskeissa silmissään.

Vierailimme myös basaarialueella, jossa nuorta ripeää miestä on autettu pyörittämään kenkäkauppaansa. Hän ostaa kiinalaisia ja syyrialaisia kenkiä ja sandaaleja Bagdadista 7500 Irakin dinaarilla pari (noin \$3 US) ja myy niitä 9000:lla. Vierailimme kiireisesti kaikenlaisissa basaarin kauppoissa (1 USA:n dollari = noin 2000 dinaaria). Saippuapala 250, ehostuspulveri 2 000, pusero 16 000, hiustenkuivain

6 000, yöpaita 7 500, kilo oliiveja 1 000, etelä-irakilainen riisi 200/kilo, 100 grammaa currya 500, vehnäjauho 500/kilo. Tavallinen ihminen jolla on työpaikka ansaitsee tuskin enemmän kuin 5-10 dollaria kuussa, 10 000-20 000 dinaaria. Niiden jotka saavat työpalkkaa tai eläkettä täytyy jakaa se niiden perheenjäsenten ja sukulaisten kanssa, jotka eivät saa.

Täällä, kuten kaikkialla muualla ja Bagdadissa, tapaamme vain ystävällisiä, meidät tervetulleeksi toivottavia ihmisiä. Emme olisi olleet yllättyneitä, jos joku olisi ajatellut että me kuulumme länteen (niinkuin kuulumme!), olemme amerikkalaisia tai muuten syyllisiä talouspakotteisiin, heidän kurjuutensa tärkeimpään syyhyyn. Yksikään ihminen ei tehnyt niin

kahden viikon aikana; tunsimme olomme turvalliseksi kaikkialla. Otimme valokuvia, monet pyysivät meitä ottamaan, ja lapset olivat tietysti sanoinkuvaamattoman iloisia nähdessään itsensä digitaalikameran näytöllä. Kauppiat kutsuivat meidät liikkeisiinsä, tarjosivat makeaa teetä ja esittelivät meille somasti järjestettyjä tavaroita. Täältä saatat saada kynän, tuolta jotakin makeaa maistettavaksi. "Tervetuloa, tervetuloa, mistä olette kotoisin?"

Klassinen arabien vieraanvaraisuus ja tervetulleeksi toivottava asenne muukaista kohtaan ei varmasti ole tuhoutunut. Heidän kiitollisuutensa ja ilonsa siitä, että joku on kulkenut niin pitkän matkan kyselläkseen heiltä heidän elämästään on niin koskettavaa. Juuri tällaisia ihmisiä me, jotka olemme käyneet siellä, ajatellamme lukuessamme Bushin hallituksen suunnitelmista pommittaa tuota maata. Vaikka maanviljelijät, beduiinipaimenet, nuori vammautunut tietokonenainen ja puuseppä sekä ystävämme basaareissa eivät välttämättä kuulisikaan, heidän unelmansa ja toiveensa – kuten 25 miljoonan muun viattoman irakilaisen siviilin unelmat ja toiveet – tuhottaisiin julmasti.

Ei ole ihmisyyttä ilman myötäelämistä

Kun olet paikan päällä ja näet omin silmin, näet Irakista erilaisia kuvia kuin ne jotka saat kotona istuessasi. Yksi syy miksi niin harvat tutkijat, journalistit ja diplomaatit menevät sinne on se, että se avaa silmäsi toiseen todellisuuteen, laajempaan inhimilliseen todellisuuteen, ongelmasta nimeltään Irak. On mahdotonta olla tuntematta myötätuntoa niitä 25 miljoonaa ihmistä kohtaan, jotka ovat vuosikymmeniä joutu-

neet kyyhöttämään kaksinkertaisessa häkissä.

Silloin on vaikea hyväksyä sitä, että kylmäverisillä, emotionaalisesti turtuneilla ihmisillä omassa läntisessä "sivilisaatiossamme" ei ole Irakin kansalle muuta tarjottavaa kuin heidän nykyisen elämänsä, jota he elvät kuin eläintarhan eläimet (Ruokaa öljystä –ohjelma vain pitää heidät hengissä minimikalorimäärällä) ja sodan lähitulevaisuudessa. Tämä sota tulee varmasti tuhoamaan heidän vähäisen, vaatimattoman omaisuutensa, kotinsa ja vedenjakelunsa ja tuotteensa. Se tulee luomaan vuosikymmeniä kestävä dehumanisoinnin ja hnöyrytyksen ilmapiirin. Kuinka se voisi johtaa rauhaan ja oikeudenmukaisuuteen?

Kun olet käynyt siellä, vain yksi johtopäätös on mahdollinen: Irakin kansa ansaitsee maailman myötätunnon, ei pommeja. Jos olet käynyt siellä, pystyt tuskin tukemaan sotaa. Ei yksikään tapamme ulkomaalainen työntekijä tai johtaja – joista useimmat ovat työskennelleet siellä kuukausia tai vuosia – ajatellut, että talouspakotteet olisivat tehokas poliittinen työkalu tai että invaasio ratkaisisi enemmän ongelmia kuin mitä se aiheuttaa.

Jos TFF voi mennä sinne, samoin voisivat tuhannet muutkin ihmiset, kansalaisjärjestöt, toimittajat, tutkijat ja diplomaatit. Pyydämme: menkää, ja löydätte sellaisia näkökulmia, joita ette koskaan löydä täällä.

Jan Öberg

TFF:n Press-Info no 156, 9.8.2002
<http://www.transnational.org>

Sivarin arki: Kun sivaria ei sanota sivariksi

Siviilipalveluksen voi suorittaa Suomessa monella tavalla ja toiset tavat ovat taatusti tuskattomampia kuin toiset. Epäonnistuneen armeijakokeiluni ja opiskelujen takia sivariin meno lykkääntyi minulta useita vuosia ja huomasin vasta viime syksynä istuvani Helsingin linja-autoasemalla Kouvolan pikavuorossa.

Lapinjärven matka tuntui vastenmieliseltä eikä vähiten siksi, että kesätyöpaikan päättäjäsbileet pidettiin edellisenä yönä. Sivarikeskuksessa elämä oli siedettävää mutta aika kului turhan hitaasti – onneksi samaan erään sattui lääkäri, joka ajoi Helsingistä Lapinjärvelle päivittäin. Pääsin istumaan illat kotona ja ehdin kirjoittaa gradua, joka sitten valmistuikin palveluksen aikana.

Kun historian opintoni olivat jo loppusuoralla, en halunnut edes ajatella tekeväni puoli-ilmaiseksi muita kuin oman alani töitä. Sairaalaan tai lastentarhaan, ei kiitos! Koska olin työskennellyt Seurasaaressa ulkomuseossa kesäisin jo useamman vuoden ajan, hankin myös palveluspaikan sieltä.

Järjestelyni ainoa ongelma oli tietysti se, että minua ei lain mukaan saisi tuttuun työpaikkaan määrätä. Siviilipalveluslaissahan lukee, että "siviilipalvelusvelvollista ei saa määrätä suorittamaan siviilipalvelusta työnantajansa palvelukseen. Sama koskee palveluspaikkaa, johon palvelusvelvollisella on opiskelun, entisen työ- tai virkasuh-

teen taikka muun syyn vuoksi kiinteä suhde."

Lakitekstin mukaan Sivarikeskus määrittelee tapauskohtaisesti, onko edellämäinnittu suhde kiinteä vai ei. Tässä Sivarikeskuksen velvollisuudessa oli onnekseni reippaankokoinen porsaanreikä. Koska sivareiden työhistoriaa ei ruveta Lapinjärvellä suotta tarkistamaan, pidin suuni kiinni eikä kenellekään valjennut, että itse järjestämäni palveluspaikkaan minulla oli totta vie kiinteät ja lämpimät suhteet.

Suosittelenkin vilpittömästi kaikkia sivariin hakeutuvia käyttämään samaa konsta, jos se on suinkin vain mahdollista. Sivarikeskuksen akuuteimpana ongelmanahan on alituinen pula vapaista palveluspaikoista ja jokainen sivari, joka itse järjestää asiansa, helpottaa merkittävästi keskuksen työtä. Olisi sulaa hulluutta ruveta raakkaamaan sivareiden taloon tuomia palveluspaikkoja ja värvätä siis samalla lisää legioonalaisia!

Lakipykälän rikkomisesta on sitäpaitsi roimasti hyötyä koko yhteiskunnalle. Tein vuoden päivät oman alani töitä, jotka olisivat ilman palvelustani jääneet varmasti tekemättä. Minusta tai esimerkiksi lääkäriksi kouluttautuneesta sivarikaveristani olisi ollut kansantaloudelle huomattavasti vähemmän hyötyä esimerkiksi luuttuamassa virastotalojen lattioita.

Museotöitä tehdessä en kaivannut aamukampaa. Seurasaaressa järjestyi

asunto valtion omistaman komean huvilan yläkerrasta ja tilaa oli kolme kertaa enemmän kuin varsinaisessa kodissani. Koska merivesi pysyi lämpimänä juhanuksesta elokuun loppuun, rantasaunaa täytyi tietysti lämmittää useampia kertoja viikossa. Sivarillehan on työnantajan järjestettävä mahdollisuus saunaan, laiturilla tuli ikään kuin kaupan päälle. Vastarannalla savu nousi presidentti Halosen saunasta.

Sovin hyvässä ajoin, millaisia tehtäviä sivarilta halusin ja työt olivatkin juuri sellaisia kuin toivoin. Pääsin teke m ä n kiinnostavia projekteja, jotka suunnittelin alusta lähtien. Tein heti alkuvaiheessa vielä selväksi, että minua ei kutsuttaisi "sivariksi" ja monet työkaverit hämmästyivät, kun kuulivat vasta pitkän ajan päästä poikkeuksellisesta työsuhteestani. Myös työnantaja tuntui tykkäävän panoksestani, koska hommat jatkuivat kotiuttamisen jälkeisenä aamuna – palkka oli toki parempi mutta asuntoetu meni.

Sivari voi olla antoisa ja palkitseva kokemus, jos asiat sattuvat lokahtamaan kohdalleen. Tutussa työpaikassa

sivarin taitoja osataan hyödyntää, asunto ja muut käytännön asiat hoidetaan asiallisesti ja työnantaja tietää, millaisen kaverin kanssa on tekemisissä. Vastavasti sivari joutuu ottamaan enemmän vastuuta, onhan työkaverit tuttuja ja hommat voi jatkaa palveluksen jälkeenkin. Moni pitää minua varmasti hulluna, kun palveluksen aikana tuli tehtyä kymmeniä tunteja ylitoita ja joku kuntsarikin taisi jäädä työkiireiden takia pitämättä!

Suosittelen lämpimästi sivarin lykkäämistä muutamalla vuodella, jotta ehtii hankkia itselleen työkokemusta ja saa kunnon palveluspaikan. Sivari maistuu paremmalta ja taskuun jää kokemusta työstä, johon ilman siviilipalvelusta ei ehkä olisi edes päässyt. Pahimpana esteenä on nykyinen sivarilaki, jonka henki tuntuu olevan aseistakieltäytyjien rankaiseminen kaikin tavoin. Rangaistukseksi pasifistisesta vakauksesta tuntuu tässä maassa käyvän sivarin pitkän keston ja asuntopulan lisäksi myös mielekkäiden palveluspaikkojen rajoittaminen.

Kalle Kallio

Kirjoittaja on Helsingin Sadankomitean puheenjohtaja ja nyt onnellisesti myös reservin sivari

Mikäli haluat jakaa sivarikokemuksesi lehden lukijoiden kanssa, ota yhteyttä Aseistakieltäytyjäliittoon: akl@aseistakie.ltaytyjaliitto.fi.

Kalle Kallio

Tue antimilitarista työtä – osta AKL:n tuotteita!

Musiikkia

Farewell to Arms III -CD
Uusi, kansainvälinen vaihtoehtomusiikin kokoelma. Mukana yli 20 bändiä mm. JMKE, Oi Polloi, Kontrovers, Section 8, Oheisvasara, Hero Dishonest, Forca Macabra... 2001 - 10 euroa (jäsenhinta 8 euroa).

Krääsää

Antimilitaristiset T-paidat
Katkaistu kivääri ja Suomen leijona, joka katkaisee miekkansa. Valikoima: musta ja viinipun. (kivääri-logo, M-XL), keltä ja harmaa (leijona-logo, vain XL-XXL kokoja). Selkätaiutuksellisia (molempia logoja, S-XL) valk., pun., vihr., tummansin. ja musta. Ladyfit-malli loppuunmyyty. Tilatessasi Anna vaihtoehtoja, sillä paitafirman vilpin takia koko- ja värivalikoimat ovat puutteellisia. 10 euroa (jäsenhinta 9 euroa)

Katkaistu kivääri -pinssi
Antimilitaristisen liikkeen maailmanlaajuinen tunnus. 2 euroa/kpl.

Rintanapit (Ø 38 mm)
Noin 20 erilaista antimilitaristista aiheetta. Kesän mallistossa 5 uutta. 1 euro/kpl.

Tulossa: Rintanapit (Ø 25 mm)
Uusia ja vanhoja antimilitaristisia aiheita. 1 euro/kpl.

Kangaskasseja
Katkaistu kivääri kuvalla. 3 euroa/kpl

Kirjoja

Katkelmia alistumisesta ja vastarinnasta
Viisi artikkelia väkivallattomasta vastarinnasta esimerkkeinä erilaisten ympäristöjen ja tilanteiden kirjosta, jossa väkivallattoman vastarinnan lukuisilla menetelmillä näyttäisi olevan sijansa - ja ehkä myös missä niillä ei näyttäisi olevan. 60 sivua - 1998 - toim. Kaj Raninen - 3 euroa.

Aseistakieltäytyjän maailma
Mitä on pasifismi? Onko väkivalta välttämätöntä? Miksi ja miten kieltäytyä väkivallasta? Mihin sotaan Suomi varautuu? Onko aseettomuus avuttomuutta?... 200 sivua - 1989 - Juha Tuomikoski - 3 euroa.

Nuoriso ja asevelvollisuus
Kansainvälisen Rauhantoimisto (IPB) ja Sodanvastustajien Internationaali (WRI) järjestivät yhteistyössä AKL:n ja Suomen Rauhaliiton kanssa 1985 kansainvälisen symposiumin "Nuoriso ja asevelvollisuus". Kirja sisältää symposiumissa pidetyt esitelmät. 288 sivua - 1988 - toim. Jouko Väänänen, Kimmo Kiljunen - 3 euroa.

Kaikki miehet aseisiin?
Puheenvuoroja siviilipalveluksesta ja aseistakieltäytymisestä. 100 sivua - 1985 - toim. Tapani Kaakkuriniemi, Jukka Kanerva - 2 euroa

Kurikompanian kirkonkellot
Toisenlainen tarina jatkosodasta. Kirja seuraa aseistakieltäytyjien matkaa Suomenlinnasta Pelson soille. 240 sivua - 1996 - Uolevi Aho - 13 euroa (jäsenhinta 11 euroa).

Antimilitaristinen pamflettisarja

Propagandan takaa
Kolme tanskalaisen rauhantutkija Jan Öbergin tekstiä, joissa analysoidaan, mitä itse asiassa tapahtui Kosovossa keväällä -99 ja mitä tapahtui sen myötä koko maailmalle. 20 sivua - lokakuu 1999 - Jan Öberg - 1 euro.

Jugoslavian väkivallaton vallankumous
Neljä tanskalaisen rauhantutkija Jan Öbergin tekstiä, joissa analysoidaan Jugoslavian muutosta ja alueen tulevaisuudennäkymiä. 24 sivua - 2001 - Jan Öberg - 1 euro.

Mieli-pidevangan opas
Opas totaalikieltäytymistä harkitseville. Kattava tietopaketti totaalin oikeusprosessista ja vankilaoiloista. 32 sivua - 3.painos lokakuu 1999 - toim. Kaj Raninen - 1 euro.

Sodalla on lapsen kasvot
Vihko kertoo lasten käyttämisestä sotilaina eri puolilla maailmaa. Varovaisen arvion mukaan lapsisotilaita on tällä hetkellä maailmassa ainakin 300 000. Alle 18-vuotiaita sotilaita käytetään tällä hetkellä 36 aseellisessa konfliktissa, alle 15-vuotiaita 28:ssä. 16 sivua - toukokuu 1999 - Jarkko Saipio - 1 euro.

Salaisuus, joka vaati elämän
Mordechai Vanunu vuodatti tietonsa Israelin salaisesta ydinaseohjelmasta englantilaiselle Sunday Times -lehdelle. Hänet kidnapattiin Italiasta ja tuomittiin salaisessa oikeudenkäynnissä 18 vuodeksi vankeuteen. Vihko sisältää neljä tekstiä, jotka kertovat Vanunun tapauksesta ja Israelin salaisesta ydinaseohjelmasta. 24 sivua - syyskuu 1999 - toim. Robert Ryömä, Kaj Raninen - 1 euro.

Tilaukset lähetetään Aseistakieltäytyjäliiton toimistolle. Minimitilauks 4 euroa, jos maksu ei ole tilauksen mukana. Postikulut lisätään hintaan. Sampo 800017-750541. Jäsenhinnat voimassa vain noudettaessa Helsingin toimistolta.

ASEISTAKIELTÄYTYJÄLIITTO RY

Rauhanasema, Veturitori,
00520 Helsinki
puh. 09-140427, fax 09-147297
akl@aseistakieltaytyjaliitto.fi
http://www.aseistakieltaytyjaliitto.fi

Paikallisosastot:
AKL-Hämeenlinna
PL 31, 13101 Hämeenlinna
akl.hml@aseistakieltaytyjaliitto.fi

AKL-Jyväskylä
PL 367, 40101 Jyväskylä
akl.jkl@aseistakieltaytyjaliitto.fi

AKL-Pori
c/o Nortamonkatu 3 b 33, 28100 Pori
akl.pori@aseistakieltaytyjaliitto.fi

AKL-Rovaniemi
PL 72, 96101 Rovaniemi
akl.roi@aseistakieltaytyjaliitto.fi

AKL-Tampere
PL 673, 33100 Tampere
hniemi@cult.tpu.fi

AKL-Tornio
c/o PL 72
96101 Rovaniemi

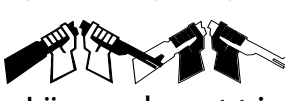
AKL-Turku
akl.turku@aseistakieltaytyjaliitto.fi

AKL-Vaasa
PL 1, 65201 Vaasa
akl.vaasa@aseistakieltaytyjaliitto.fi

Muita yhteystietoja:
AKL:n sähköpostilista
akl-lista@kaapeli.fi
listalle liitytään lähettämällä viesti:
"subscribe akl-lista" osoitteeseen
majordomo@kaapeli.fi

AKL:n siviilipalvelusaiheinen
sähköpostilista, sivari-lista@kaapeli.fi
listalle liitytään lähettämällä viesti:
"subscribe sivari-lista" osoitteeseen
majordomo@kaapeli.fi

War Resisters' International
5 Caledonian Road,
London N1 9DY, Britain
warresisters@gn.apc.org
http://www.gn.apc.org/warresisters

Saajan nimi ja osoite Aseistakieltäytyjäliitto ry. Rauhanasema, Veturitori 3 00520 Helsinki	Nimi	ASEISTAKIELTÄYTYJÄLIITTO RY	
Tilille nro 800017-750541	Osoite	 Jäsenkortti ☐ Varsinainen jäsen (5/10 euroa) ☐ Tukijäsen (20 euroa tai enemmän)	
Maksajan nimi ja osoite	Syntymävuosi		
Tilit nro	Jäsenmaksut	Jäsen	Jäsenmaksu vuodelle 200_
Allekirjoitus	euroa	Tilille nro 800017-750541	euroa
		Tilit nro	

Liity jäseneksi!

Aseistakieltäytyjäliiton jäseniksi voivat liittyä aseistakieltäytyjien lisäksi kaikki muutkin, jotka kannattavat sen periaatteita. Perusjäsenmaksu on tällä hetkellä 10 euroa, alennettu maksu (palveluksessa oleville sivareille, totaalikieltäytyjille joiden oikeusprosessi on kesken ja kaikille maksuvuonna 22 vuotta tai vähemmän täyttävile) 5 euroa ja tukijäsenmaksu 120 euroa.

Jäsenmaksuun sisältyy neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Sivari & Totaali -lehti, joka kertoo aseistakieltäytymisestä ja antimilitaristisesta toiminnasta eri puolilla maailmaa.

